

DE STER

90STE JAARGANG NUMMER 11 DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN NOVEMBER 1990



DE STER

NOVEMBER 1990



ARTIKELEN

2
BOODSCHAP
VAN HET
EERSTE PRESIDIUM
**EEN STAD
DIE OP EEN BERG LIGT**
PRESIDENT
GORDON B. HINCKLEY

10
**BERNARD LEFRANDT:
NEDERLANDS-INDISCHE
PIONIER**
ALICE BREWER SAILY

18
**SLEUTELS TOT HET
VERSTERKEN VAN UW GEZIN**
WILLIAM G. DYER EN
PHILLIP R. KUNZ

25
TIPS VOOR TOESPRAKEN

26
DE BESTE PLAATS
ANN LAEMMLER

30
NIEMAND ZAG HET
MARIANNE E. FLINT

32
'HOEVEEL BRODEN HEET GIJ?'
JACK M. LYON

40
**DRIEHONDERD ROLLEN
PERKAMENT**
MARIONA WASHBURN

42
HIJ KENT ZE BIJ NAAM
CYNTHIA PENNELL

VOOR DE JONGEREN

14
LUISTER MET JE HART
ANNE C. BRADSHAW

36
**ZESTIG
DIENSTBETOONDEEËN**

46
BOUW IETS GOEDS
OUDERLING
JOSEPH B. WIRTHLIN

RUBRIEKEN

1
INGEZONDEN BRIEVEN

9
HUISBEZOEKBOODSCHAP
**HEM GEDENKEN DOOR
DE PROFET TE VOLGEN**

DE KINDERSTER

2
VERHALEN UIT
HET BOEK VAN MORMON
ENOS

4
FAMILIEVERSLAGGEVER
LISA DAHLGREN

7
PARTICIPATIEPERIODE
IN DE GOEDE VOLGORDE
LAUREL ROHLFING

10
**CREATIEVE VRIENDEN
IN HET NIEUWS**

12
VAN VRIEND TOT VRIEND
**OUDERLING
YOSHIIHIKO KIKUCHI**

14
EEN ZEGEN VOOR MEI LIN
VICKI BLUM

OP DE OMSLAG:
HOEWEL ZE HELEMAAL DOOF IS, KAN
DEBORAH FERGUSON TOCH DE
VREUGDE VAN HET EVANGELIE MET
ANDEREN DELEN, ZIE 'LUISTER MET JE
HART', BLZ. 14.

PAD DES LICHTS

Toen mijn vrouw en ik ons in 1967 lieten dopen, gaven de zendingen ons een abonnement op de *Liahona* (Spaanstalig). We hebben onze Vader in de hemel leren kennen, meer over Hem geleerd, en de liefde gevoeld die Hij en onze Broer en Heiland, Jezus Christus, voor ons hebben, en dat is langzamerhand een licht in ons leven geworden.

In de loop der jaren zijn wij zeer gestekerd door de artikelen in de *Liahona*. Door het lezen van de boodschappen van de profeten zijn wij over een pad des lichts naar een beter leven geleid. Onze drie kinderen zijn in het evangelie grootgebracht. Zij hebben allemaal een voltijsending vervuld en blijven door hun levenswijze een voorbeeld van het evangelie.

Mijn vrouw en ik zijn nu op Paaseiland op zending (behoort tot het Zendinggebied Santiago Chili). Wij zijn dankbaar voor de boodschappen van het Eerste Presidium, waardoor wij op het pad des lichts gehouden worden en waardoor wij geholpen worden om onze broeders en zusters hier in Rapa Nui te dienen. Bij het vertellen over de verlos-

sing en het eeuwige leven hebben we echt veel aan de *Liahona*.

*Broeder Pedro Sandoval en zuster Elena M. Sandoval
Gemeente Rapa Nui
(Paaseiland)*

GOED BESTEED

Naarmate ik maandelijks steeds meer positieve opmerkingen las over hoe geweldig de tijdschriften van de kerk zijn, kreeg ik plotseling de gedachte: 'We zeggen het tegen de verkeerde mensen.' Wat zou er gebeuren als ieder van ons, wanneer we een prima artikel gelezen hadden, een vriend of iemand anders in de wijk vertelde hoe goed het was? Wat zou er gebeuren als we in ons getuigenis vertelden wat een goede invloed de tijdschriften van de kerk op ons leven hebben gehad? Wat zou er gebeuren als alle gezinnen in onze unit een abonnement hadden? Ik denk dat er dan meer mensen door de evangeliehoedschap geraakt zouden worden, dat er meer levens veranderd zouden worden en onze vrienden zouden kunnen voelen wat wij voelden.

Bovendien denk ik dat het aantal abonnementen zou verdubbelen. Neem de uitdaging aan: vertel het

aan uw vrienden! Geef geschenkabonnementen. Het is de beste manier om uw geld aan iemand te besteden. Allen die aan de tijdschriften van de kerk meewerken, wil ik zeggen: Ga zo door. U doet het prima!

*Gaylyn Shoemaker
Auburn (Washington)*

DIEZELFDE DAG NOG

Ik lees de tijdschriften van de kerk graag. Onlangs had ik wat problemen. Ik wist dat ik ze met mijn beschikbare moest bespreken om echt tot bekering te kunnen komen. Ik kon echter gewoon de kracht niet opbrengen om mijn zonden met hem te bespreken. Toen kreeg ik *De Ster* van augustus. In 'Vraag en antwoord' (zie 'Belijden aan de bisschop', blz. 28) werd mijn probleem besproken. Toen ik het had gelezen, besefte ik dat ik niet alleen stond. Diezelfde dag nog ging ik met mijn bisschop praten. Dat was moeilijk, maar door uw artikel had ik er de kracht voor gevonden. Mijn dank aan de auteurs en aan de jongeren die over hun ervaringen vertelden. Ik weet dat ze allen echt geïnspireerd werden.

Anonim

ZELEN

Wij willen de redactie van *A Liahona* (Portugeestalig) feliciteren met het uitbrengen van een prima blad.

Wij hebben als gezin fijne ervaringen gehad met het lezen van de artikelen in dat kwaliteitstijdschrift. Door *A Liahona* zijn ons vertrouwen in het eeuwige evangelie van Jezus Christus en onze overtuiging ervan aanmerkelijk gegrooid.

Het lezen ervan is ons zeer tot zegen geweest.

*Nilton Antonio P.S. de Souza
Nilton Antonio P. de Souza
Bianca Cristiane P. de Souza
Wijk Rio Comprido,
Rio de Janeiro (Brazilië)*

VAN DE REDACTIE

Wij waarderen onze trouwe lezers en nodigen u uit om ons te brieven, artikelen en verhalen te sturen.

(Vermeld alstublieft uw volledige naam, adres, wijk of gemeente, en ring of district.) We hebben genoten van de brieven die u ons al hebt gestuurd en zien er naar uit meer van onze lezers te horen.

DE STER

November 1990 90ste jaargang Nummer 11
Officiële Nederlandstalige uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

Eerste Presidium:
Eva Tark Benson,
Gordon B. Hinckley,
Thomas S. Monson
Raad der Twaalf:
Howard W. Hunter, Boyd K. Packer,
Marvin J. Ashton, L. Tom Perry,
David B. Haight, James E. Faust,
Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson,
Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard,
Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott

Adviseurs:
Rex D. Pinegar, Gene R. Cook,
William R. Bradford, Francis M. Gibbons,
Jeffrey R. Holland
Redacteur: Rex D. Pinegar
Director of Church Magazines:
Thomas L. Peterson
Director van de afdeling leerplannen:
Ronald L. Knighton

International Magazines:
Zakelijk redacteur: Brian K. Kelly
Adjunct-redacteur: David Mitchell
Assistent-redacteur: Ann Laemmlen
Assistent-redacteur: De Kinderen:
De Anne Walker
Art-director: Scott D. Van Kampen
Leidinggevend Art-director:
M. Masato Kawasaki
Vormgeving: Shari Cook

Vertaling, nieuwsredactie en administratie:
Kerkje Jesu Christi der Heiligen der Laatste Dagen, Industriestrasse 21, Postfach 1549, D-6382 Friedrichsdorf 1
Telefoon: 0 (631) 3402-4060

Uitgevers:
Kerkje Jesu Christi der Heiligen der Laatste Dagen, Industriestrasse 21, Postfach 1549, D-6382 Friedrichsdorf 1
Telefoon: 0 (61) 7271 03 34

© 1990 by Corporation of the President of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints
Alle rechten voorbehouden

De tijdschriften van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen verschijnen maandelijks in het Chinees, Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Italiaans, Japans, Koreaans, Nederlands, Noors, Portugees, Samoans, Spaans, Tongaans en Zweeds; eens in de twee maanden in het Indonesisch, Tahitaans en Thais; en eens per kwartaal in het Ijlands.

Informatie voor abonnees in de V. S.:
DE STER (ISSN 1044-3401) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. Second-class postage paid at Salt Lake City, Utah. Subscription price \$10.00 a year. \$1.00 per single copy. Thirty days notice required for change of address. When ordering a change, include address label from a recent issue; changes cannot be made unless both the old address and the new are included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Church Magazines, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, United States of America. Subscription information telephone number 801-240-2947.

POSTMASTER: Send address changes to DE STER at 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, United States of America.

Jaarabonnement:
Nederland: f 30,00
Belgie: Bfr. 520,00
USA/Canada: US \$ 10,00
Andere landen (per zepost):
cheque in tegenwaarde van f 32,00
Het abonnement kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd, tenzij twee maanden voor vervaldatum schriftelijk is opgezegd. Opgave van een nieuw abonnement te richten aan de administratie; wacht met betalen tot u een acceptiegrint ontvangt.
Verschijnt twaalf maal per jaar
Printed by
Friedrichsdorf Printing Center,
Germany

PBMA9011 DU
90991 120
Dutch



Een stad die op een berg ligt

PRESIDENT GORDON B. HINCKLEY
EERSTE RAADGEVER IN HET EERSTE PRESIDIUUM

Ik zal mij altijd de geweldige ervaringen herinneren die ik had tijdens de inwijding van de Washington-tempel. Met enkele anderen stond ik het grootste gedeelte van die week bij de ingang om bijzondere gasten te verwelkomen. Onder die gasten bevonden zich de echtgenote van de president van de Verenigde Staten, rechters van het Hooggerechtshof, senators en congresleden, ambassadeurs van diverse landen, geestelijken, onderwijsdeskundigen en vooraanstaande zakenlieden. Na die week voor mensen met een speciale uitnodiging, liepen er meer dan driehonderdduizend bezoekers eerbiedig door dat heilige gebouw.

Er werd in kranten en tijdschriften veel aandacht besteed aan de tempel, en ook via radio en televisie werd het verhaal wijd en zijd bekendgemaakt. Het valt te betwijfelen of enig ander gebouw dat in die jaren in de oostelijke staten van de VS werd neergezet, zoveel aandacht trok.

De meesten, bijna niemand uitgezonderd, waardeerden wat ze zagen en hadden er veel respect voor. Van velen werd het hart geroerd. Toen de echtgenote van de president van de Verenigde Staten de tempel verliet, zei ze: 'Dit is echt een geweldige ervaring voor me geweest. (. . .) Het is een inspiratie voor iedereen.'

Terwijl ik dag in dag uit met enkele anderen in dat heilige gebouw de hand stond te schudden van vele gerespecteerde wereldburgers, waren er twee gedachten die mij regelmatig door het hoofd speelden. De eerste betrof het verleden. De tweede betrof het heden en de toekomst.

Ik ging in gedachten 135 jaar terug in de tijd. De heiligen bevonden zich toen in Commerce (Illinois). Dakloos en berooid zagen ze een strenge winter tegemoet. Ze waren uit Missouri verdreven en waren over de Mississippi gevlucht om in Illinois asiel te verkrijgen. Ze hadden land gekocht in de wijde bocht van de

'VELE[N] ZULLEN
OPTREKKEN EN ZEG-
GEN: KOMT,
LATEN WIJ OPGAAN
NAAR DE BERG DES
HEREN, NAAR HET
HUIS VAN DE GOD
JAKOBS, OPDAT HIJ ONS
LERE AANGAANDE ZIJN
WEGEN EN OPDAT WIJ
ZIJN PADEN BEWAN-
DELEN' (JESAJA 2:3).

rivier: een prachtige plek, maar zo moerassig dat trekdieren er onvermijdelijk vast kwamen te zitten in de modder. Met geweldig veel werk en grote opoffering maakten de heiligen er Nauvoo, de schone, van. Maar in 1839 was het nog Commerce – de ontmoetingsplaats van duizenden mensen die, na uit hun huis verdreven te zijn, dakloos waren. Ze hadden de produkten van jarenlang werken achtergelaten: huizen en schuren, kerken en openbare gebouwen, en honderden boerderijen met vruchtbaar land. Bovendien hadden ze geliefden achtergelaten – in de aarde van Missouri begraven – allen gedood door het wrede gepeupel. Ze waren nu berooid, bezaten niets meer, en omdat ze niet in staat waren om een schadevergoeding los te krijgen van de staat Missouri, besloten ze een beroep te doen op de president en het congres van de Verenigde Staten. Joseph Smith en Elias Higbee reisden naar Washington.

Op 20 oktober 1839 verlieten zij Commerce in een rijtuigje. Vijf weken later kwamen ze in Washington aan. Het grootste gedeelte van hun eerste dag daar besteedden zij aan het zoeken naar een betaalbaar onderkomen. In een brief aan Hyrum Smith schreven zij: ‘We hebben het goedkoopste logement in de stad gevonden’ (*History of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*, deel 4, blz. 40).

Zij bezochten de president van de Verenigde Staten, Martin van Buren, en zetten de reden van hun komst uiteen. Hij antwoordde: ‘Heren, u bepleit een goede zaak, maar ik kan niets voor u doen. (. .) Als ik het voor u opneem, verlies ik de stem van Missouri’ (*History of the Church*, deel 4, blz. 80).

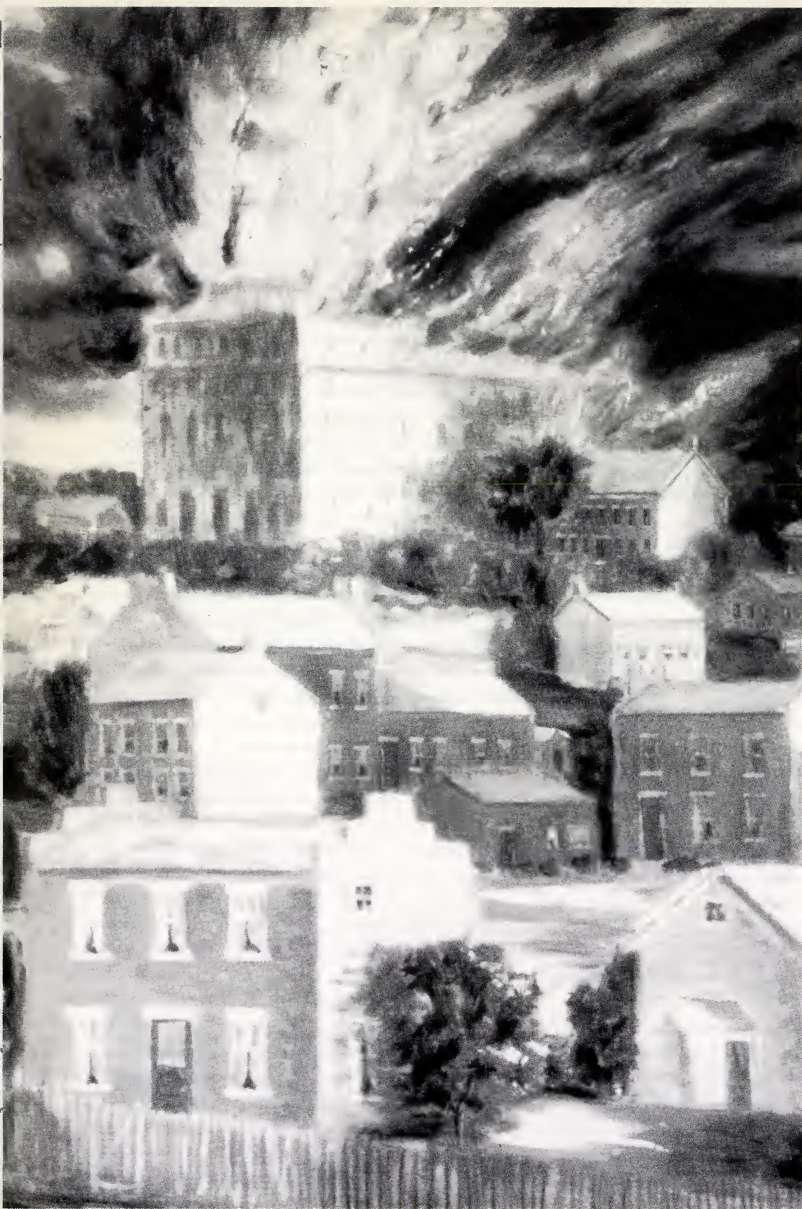
Toen deden zij een beroep op het congres. In de daaropvolgende weken vol frustratie, keerde Joseph terug naar Commerce, het grootste gedeelte van de reis te paard aflegend. Rechter Higbee bleef achter om hun zaak verder te bepleiten, met als enige gevolg dat het congres hem uiteindelijk liet weten niets voor hem te zullen doen.

De kerk was ver gekomen sinds Joseph Smith in 1839 verworpen werd in Washington: in 1974 werden de kerk en haar tempel juist verwelkomd en geëerd! Dat waren in grote lijnen de begin- en eindgedachte die tijdens die heerlijke dagen in de Washington-tempel door mijn hoofd speelden.

Tussen dat eerste en dat laatste, speelde zich natuurlijk veel af, en ook dat schoot mij in gedachten: de dood van Joseph en Hyrum op die broeierige 27e juni 1844; de plundering van Nauvoo; de lange karavaans huifkarren die de rivier oversteken naar het territorium Iowa; de kampen in de sneeuw en de modder in die noodlottige winter van 1846; Winter Quarters aan de oever van de Missouri, en de zwarte dood, de koorts en de pest die zo onder de heiligen huishielden; de oproep voor het leger, uitgevaardigd door dezelfde regering die eerder niet naar hun smeekbeden had willen luisteren; de route naar de Salt Lake Valley via de Elkhorn, de Platte en de Sweetwater, waarlangs een spoor van graven liep; de tienduizenden mensen die het oosten van de Verenigde Staten en Groot-Brittannië verlieten om zich langs die route voort te slepen – sommigen met een handkar – en te sterven in het winterse Wyoming; het eindeloze uitgraven van salie in de valleien van Utah; het graven van kilometerslange greppels om water naar de dorstige aarde te leiden; de decennia van uit vooroordeel geboren protesten en verzet tegen ons; het ontnemen van burgerrechten in het kader van wetten, uitgevaardigd in datzelfde Washington en uitgevoerd door gerechtsfunctionarissen die waren uitgestuurd door de federale regering. Dat is een greep uit de hoofdstukken van ons heldhaftige verleden.

God zij dank dat die harde tijden voorbij zijn. Dank ook aan hen die trouw bleven in die ernstige beproevingen. Wat een prijs, wat een vreselijke prijs hebben zij betaald – één waarvan wij nu voordeel hebben. Broeders en zusters, wij mogen dat nooit vergeten. Wij zijn dank verschuldigd aan hen die sindsdien voor ons volk een nieuwe mate van respect hebben verdiend door een deugdzaam leven te leiden. Wij zijn dank verschuldigd voor een nieuwe tijd, waarin De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen een ruimere mate van begrip en algemenere waardering geniet.

Dat waren mijn gedachten toen ik de hand schudde van duizenden mensen die uit nieuwsgierigheid naar de Washington-tempel waren gekomen, en die met een gevoel van waardering, en soms met tranen in hun ogen, weer weggingen.



HET VERLIES
VAN DE
PIONIERS-
TEMPELS IN
NAUVOO EN
KIRTLAND, EN
DE VERWER-
PING EN VER-
VOLGING VAN
DE HEILIGEN IN
DE VORIGE
EEUW, VOR-
MEN EEN
OPMERKELIJK
CONTRAST
MET HET GRO-
TERE BEGRIP
EN DE ALGEME-
NERE WAARDE-
RING DIE DE
KERK TEGEN-
WOORDIG
GENIET.

Maar die gedachten gingen voornamelijk over het verleden. Ik dacht echter ook aan het heden en de toekomst. Toen ik eens over de ringweg reed, keek ik – net als iedereen die over die snelweg rijdt – met verwondering naar de glimmende spitsen van het huis des Heren die vanaf een beboste heuvel ten hemel reiken. Schriftuurlijke woorden kwamen mij toen in gedachten, woorden die door de Heer gesproken werden toen hij op de berg stond en de mensen onderwees. Hij zei:

‘Een stad, die op een berg ligt, kan niet verborgen blijven. ‘Ook steekt men geen lamp aan en zet haar onder de kornmaat, maar op de standaard, en zij schijnt voor allen, die in het huis zijn.

‘Laat zo uw licht schijnen voor de mensen, opdat zij uw goede werken zien en uw Vader, die in de hemelen is, verheerlijken’ (Matteüs 5:14-16; cursivering toegevoegd).

Dit hele volk is als een stad op een berg geworden die niet verborgen kan worden. Soms nemen we aanstoot wanneer een lid van de kerk betrokken is bij een misdaad en er in de pers vermeld wordt dat hij mormoon is. Onderling merken we dan op dat als hij lid zou zijn geweest van een andere kerk, er niets over gezegd zou zijn.

Maar moeten we dat eigenlijk niet opvatten als een compliment? De wereld verwacht iets beters van ons, en wanneer één van ons struikelt, is de pers er vlug bij om daar wat over te zeggen. Wij zijn waarlijk geworden als een stad op een berg om getoond te worden aan de wereld. Als wij willen worden zoals de Heer wil, moeten we inderdaad ‘(. . .) een koninklijk priesterschap, een heilige natie, een [bijzonder] volk (Gode) ten eigendom (. . .)’ worden, ‘(. . .) om de grote daden te verkondigen van Hem, die u uit de duisternis geroepen heeft tot zijn wonderbaar licht’ (1 Petrus 2:9).

Als de wereld niet afwijkt van haar huidige koers (en dat is onwaarschijnlijk); en als wij, aan de andere kant, de leringen van de profeten blijven navolgen, zullen we steeds meer een bijzonder volk worden waar de wereld op zal letten. Naarmate bijvoorbeeld het gezin als instituut afbrokkelt door de druk van de wereld, zal ons standpunt aangaande de heiligheid van het gezin steeds duidelijker worden en ons steeds meer van anderen gaan onderscheiden,

als we tenminste het geloof hebben om aan dat standpunt vast te houden.

Naarmate de vrije moraal, de neiging tot steeds vrijere seks, zich verder verbreidt, zal de leer van de kerk – die al meer dan anderhalve eeuw verkondigd wordt – velen steeds opmerkelijker en vreemder toeschijnen.

Naarmate de jaarlijkse alcoholconsumptie en het gebruik van drugs in onze maatschappij toenemen en meer geaccepteerd worden, zal ons standpunt ten opzichte daarvan, dat al meer dan anderhalve eeuw geleden door de Heer uiteengezet is, de wereld steeds ongewoner toeschijnen.

Naarmate de overheid steeds meer de voorziening in alle menselijke behoeften op zich neemt, wordt de onafhankelijkheid van onze eigen sociale voorzieningen, en de leer die daaraan ten grondslag ligt, steeds belangrijker.

Naarmate de sabbatdag in toenemende mate een dag wordt voor handel en vermaak, zullen zij die zich aan de grondregel van de wet houden – die op de Sinai geschreven is door de vinger van de Heer, – en nog eens onderstreept is door hedendaagse openbaring – steeds zonderling overkomen.

Het is niet altijd makkelijk om wel in de wereld te leven, maar er niet toe te behoren. We kunnen niet uitsluitend omgaan met onze eigen mensen of alleen maar leven voor onszelf, en dat zouden we ook niet willen. We moeten ook met anderen omgaan. En die omgang kan vriendelijk zijn. We kunnen er ook voor zorgen geen aanstoot te geven. We kunnen alle schijn of elke houding van eigendunk vermijden. Maar we kunnen onze normen hooghouden. De natuurlijke neiging ligt in de tegenovergestelde richting, en velen hebben daaraan toegegeven.

Toen de westelijke valleien van de Verenigde Staten in 1856 nog voornamelijk door heiligen der laatste dagen bevolkt waren, dachten we veilig te zijn voor de leefwijze van de wereld. Daarover heeft president Heber C. Kimball, destijds van het Eerste Presidium, het volgende gezegd: ‘Ik wil u zeggen, broeders, dat de tijd zal komen dat we in deze nu nog vredige valleien dusdanig verward zullen zijn, dat het moeilijk zal zijn om het gezicht van een heilige te onderscheiden van dat van een vijand van Gods volk. En dan,



NAARMATE
HET GEZIN ALS
INSTITUUT AF-
BROKKELT
DOOR DE DRUK
VAN DE
WERELD, ZAL
ONS STAND-
PUNT AAN-
GAANDE DE
HEILIGHEID
VAN HET GEZIN
STEEDS DUIDE-
LIJKER WOR-
DEN (...) ALS
WE TENMINSTE
HET GELOOF
HEBBEN OM
AAN DAT
STANDPUNT
VAST TE
HOUDEN.

broeders,' ging hij verder, 'kijk dan uit voor de grote zeef, want er zal een tijd komen van een grote zifting, en velen zullen vallen; want ik zeg tot u: er komt een beproeving, een *beproeving*, een BEPROEVING, en wie zal zich staande kunnen houden?' (Orson F. Whitney, *Life of Heber C. Kimball*, Bookcraft 1945, blz. 446).

Ik weet niet precies wat de aard van die beproeving is. Maar ik ben geneigd te denken dat die tijd gekomen is en dat de beproeving inhoudt dat we getest worden op ons vermogen om het evangelie na te leven in plaats van de leefwijze van de wereld over te nemen.

Ik ben er geen voorstander van om ons terug te trekken uit de samenleving. Integendeel, het is onze taak, en tevens een uitdaging, om onze plaats in te nemen in de zakenwereld, de wetenschap, de regering, de medische wereld, het onderwijs, en ieder ander nuttig beroep. Het is onze plicht onze handen en ons verstand te oefenen om te kunnen uitblinken in de beroepswereld, tot zegen van de mensheid. En al doende, moeten we met anderen samenwerken. Maar daarvoor hoeven we niet onze normen overboord te zetten.

Wij kunnen het gezin als instituut in stand houden door de raad van onze leiders op te volgen. Naarmate we dat doen, zullen de mensen in onze omgeving ons respecteren en ertoe gebracht worden te informeren naar het hoe en waarom.

We kunnen ons opwerpen als tegenstander van de stroom van pornografie en wellust die de kern van onze naties dreigt te vernietigen. We kunnen gebruik van alcoholhoudende dranken en van drugs vermijden en pal staan voor maatregelen die tot doel hebben het gebruik van die stoffen te verminderen. Naarmate we dat doen, zullen we anderen vinden die er net zo over denken en die het samen met ons zullen bestrijden.

We kunnen beter voor onze eigen behoeften zorgen in plaats van die last op de schouders van de regering te leggen. Daardoor kunnen we de mensen die hulp nodig hebben en er recht op hebben, hun eigen waardigheid en onafhankelijkheid laten behouden.

Wij kunnen het doen van boodschappen op zondag vermijden. Daar de week nog zes andere dagen telt, hoeft nie-

mand meubels te kopen op zondag. Niemand hoeft kleding te kopen op zondag. En met enige zorgvuldige planning kunnen we het kopen van levensmiddelen op zondag ook vermijden.

Naarmate wij ons houden aan deze, en andere, normen die in de kerk onderwezen worden, zullen velen in de wereld ons respecteren en zullen zij de kracht vinden om dat te doen waarvan ook zij weten dat het goed is.

Met de woorden van Jesaja: 'Vele[n] zullen optrekken en zeggen: Komt, laten wij opgaan naar de berg des Heren, naar het huis van de God Jakobs, opdat Hij ons lere aangaande zijn wegen en opdat wij zijn paden bewandelen' (Jesaja 2:3).

Wij hoeven onze normen niet te verlagen. Wij moeten onze normen niet verlagen. De lamp die de Heer in deze bedeling heeft aangestoken, kan een licht voor de hele wereld worden, en anderen die onze goede werken zien, kunnen ertoe gebracht worden onze Vader in de hemel te verheerlijken en het voorbeeld navolgen dat zij in ons gezien hebben.

Er kan een compleet volk zijn dat als een stad op een berg kan worden, waarnaar de mensen zullen opzien en ervan leren. Dat volk kan met u en mij beginnen, door de deugzaamheid van ons leven thuis, op ons werk, en zelfs in onze ontspanning. Dat volk kan een banier worden waaruit de mensen op aarde kracht kunnen putten. □

SUGGESTIES VOOR DE HUISONDERWIJZERS

1. President Hinckley zegt dat, als de wereld niet afwijkt van haar huidige koers, wij 'steeds meer een volk [zullen] worden waar de wereld op zal letten'.
2. Het is niet altijd makkelijk om wel in de wereld te leven, maar er niet toe te behoren. 'Maar we kunnen onze normen hooghouden.'
3. President Hinckley heeft het over een 'beproeving' die wij doormaken. Wat is die beproeving volgens hem?
4. Wat kunnen we doen om 'zo [ons] licht [te laten] schijnen voor de mensen'?

HEM GEDENKEN DOOR DE PROFEET TE VOLGEN

'(...) hetzij gesproken door Mijn eigen stem, of door de stem Mijner dienstknechten, dat is hetzelfde' (Leer en Verbonden 1:38).

Hebt u zich weleens afgevraagd: 'Hoe zou ik hebben gereageerd op de oproep tot bekering van Samuël de Lamaniet? Op Jeremia's waarschuwingen voor een op handen zijnde vernietiging? Of op het getuigenis van de jonge Joseph Smith?'

Wij hopen allen dat we zouden hebben behoord tot hen die gefolgd en de profeten van vervlogen tijden volgden. Maar in onze tijd zijn er soortgelijke kansen. Dezelfde Jehova die vanouds profeten riep en door hen tot de mensen sprak, blijft ons ook in deze tijd nog boodschappen sturen door middel van een profeet. Wanneer wij onze hand opsteken om de president van de kerk steun te verlenen, uiten wij ons geloof dat hij degene is door wie wij goddelijke instructies zullen ontvangen om de moeilijkheden van onze tijd te overwinnen.

Luisteren wij?

Wij zijn gezegend met de mogelijkheid om geregeld door middel van kerktijdschriften en op andere wijzen de woorden van onze profeet te vernemen. Maar maken wij ten volle ge-

bruik van de kansen om zijn boodschappen te lezen en te overdenken? Of leggen we zijn advies soms naast ons neer omdat we 'genoeg weten' over gebed, schriftstudie, eerlijkheid en andere terugkerende onderwerpen.

Uit de Schriften leren wij belangrijke lessen uit het verleden over het gehoorzamen van de profeet. De familie van Noach luisterde naar zijn waarschuwingen, maar hun kennissen niet. En Nephi en Laman reageerden op volkomen tegengestelde wijze op de geïnspireerde verzoeken van hun vader. In beide gevallen had de weigering de profeet te volgen dramatische gevolgen.

Abigail Morris was terneergeslagen toen haar verloofde hun verlovingsvertrak. Ze vond troost toen ze de aanspo-

ring van president Ezra Taft Benson opvolgde om het Boek van Mormon te bestuderen. Naarmate ze er meer in las, ondervond ze dat de beloften van president Benson dat zij 'grotere kracht' en 'in toenemende mate een overvloedig leven' zou vinden, vervuld werden.

'Door geregelde schriftstudie kreeg ik ook vele andere zegeningen', zegt Abigail. 'Mijn geloof begon te groeien niet alleen in het evangelie, maar ook in mezelf. Ik besepte dat God een liefhebbende Hemelse Vader is die (...) ons, zijn kinderen, een belangrijke rol heeft gegeven in zijn plan voor ons geluk' (*Ensign*, maart 1989, blz. 37).

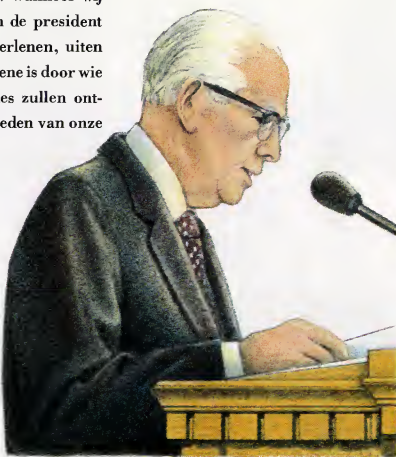
'Voorzeker, de Here Here doet geen ding, of Hij openbaart zijn raad aan zijn knechten, de profeten' (Amos 3:7).

De Heer heeft zich aan die belofte gehouden; als we God werkelijk liefhebben, dan zullen we zijn gezalfde profeet ook liefhebben en gehoorzamen. □

Suggesties voor de huisbezoeksters

1. Bespreek hoe we ons op de hoogte kunnen stellen van de woorden die de Heer in deze tijd aan onze profeet heeft geopenbaard. U kunt de zusters die u bezoekt eventueel vertellen welke boodschappen er stonden in het laatste conferentienummer van *De Ster*.

2. Getuig dat de huidige profeet de leider is die de Heer voor ons in deze tijd heeft gekozen.



Bernard Lefrandt: Nede



Nederlands-Indische pionier

ALICE BREWER SAILY



In eerste instantie wilde Bernard Lefrandt niet luisteren naar de twee Amerikaanse zendelingen die in 1950 in Den Haag bij hem thuis kwamen. Die reactie was in tegenstrijd met zijn karakter – tenslotte stond hij in zijn geboorteland, Nederlands-Indië (nu Indonesië), bekend om zijn gastvrijheid. Maar Bernard – of Bert, zoals vrienden in diverse landen hem leerden kennen – geloofde dat hij al een God had die zijn leven talloze malen had gespaard. Bert was gered van de wilde dieren waarop hij in de bossen in zijn land jaagde; van vijandige troepen, toen hij in de Tweede Wereldoorlog achter hun linies werd gedropt; en recenter nog van de kogels van moordenaars, toen hij in Indonesië op de zwarte lijst was gezet. Berts God had zelfs het leven gespaard van zijn vrouw en kinderen, die in een vluchtelingenkamp hadden gezeten. Hoe kon hij zich dan nu tot een nieuwe God wenden?

Eind 1950 kwamen de zendelingen voor het eerst bij de familie Lefrandt aan de deur, die sinds 1948 in Nederland woonde. Nora, een bijzonder geestelijk ingestelde vrouw, was onder de indruk van hun boodschap over Gods goedheid en een hersteld evangelie. Nora en haar gezin waren door Gods genade uit bijna onoverkomelijke moeilijkheden gered. Ze nam niet alleen een exemplaar van het Boek van Mormon aan, maar bovendien de uitdaging om het te lezen. Toen Bert echter hoorde van het bezoek van de zendelingen, weigerde hij hardnekkig om iets te maken te hebben met de zendelingen, of het Boek van Mormon dat Nora zo aandachtig las.

Als het slechts een kwestie was geweest van moed om met deze mormoonse boodschappers en hun boek om te gaan, dan was men bij Bernard Willem Lefrandt aan het juiste adres. Als nakomeling van Nederlandse, Indische en Franse voorouders, was Bert juist altijd de moeilijkheden in Indonesië bijzonder moedig tegemoet getreden. Door zijn enorme lichaamskracht dichtten de dorpelingen Bert een bijna bovennatuurlijke macht toe. Hij werd door velen beschouwd als de landelijke kampioen wilde varkens vangen, iets wat hij met blote handen deed.

Zijn aarzeling kon ook niet worden toegeschreven aan onwetendheid. Door zijn intelligentie, zijn opleiding, en de edelmoedigheid die hem eigen was, stond hij open voor alles en behandelde iedereen liefdevol. Bert was werkzaam als douanebeambte voor de Nederlandse regering toen hij kennis maakte met de dochter van zijn chef – en met haar trouwde. Zij was een intelligente Nederlands-Indische onderwijzeres die Nora heette. Uiteindelijk werd hij marine-officier in de Koninklijke Nederlandse Marine. Zowel Bert als Nora waren begaafd in vele talen: ze spraken niet alleen verscheidene plaatselijke talen, maar bovendien Nederlands, Frans, Duits en Engels. Hun kinderen voedden zij samen op in geloof en de goedheid van God en de waarde van christelijke beginselen.

Het grote struikelblok voor Bert was het feit dat hij een uitgesproken mening had over welke godsdiensten goed en welke verkeerd waren. In Nederlands-Indië had hij zich nooit op zijn gemak gevoeld wanneer hij in aanraking kwam met spiritistische praktijken en het plaatselijke bijgeloof. Hij zocht naar hogerstaande waarheden en had zelfs eens overwogen om boeddhistisch priester te worden. Die mogelijkheid zette hij echter van zich af omdat hij daarvoor zijn vrouw en kinderen zou moeten verlaten. Hij nam het sterke geloof in Jezus Christus over van zijn vrouw en leerde de Bijbel door voortdurende studie goed kennen.

Nora las – alleen – het Boek van Mormon uit. Bij een volgende les die zij zonder haar man van de zendingen kreeg, voelde ze de Geest zo sterk dat ze zich wilde laten dopen. Maar ze wilde ook op haar echtgenoot wachten, want ze had gemerkt dat hij het Boek van Mormon las wanneer hij dacht dat ze sliep. 's Avonds laat deed hij een klein lampje aan en las dan tot twee of drie uur 's nachts, waarna hij de volgende

dag deed alsof hij goed geslapen had. Nora wachtte geduldig op hem.

Ze had geleerd moedig te wachten toen ze tijdens de Tweede Wereldoorlog dacht dat haar man dood was. Met diezelfde moed liet Bert zich samen met de Engelsen achter de Japanse linies droppen, in welke gevaarlijke situatie hij zich heldhaftig gedroeg. Daarmee verdiende hij enkele onderscheidingen van het geallieerde opperbevel. De Britse troepen hadden hem geleend zonder dat Nora wist waar hij zich bevond. Zij had de oorlog met haar twee kleine kinderen overleefd en bevond zich nu in een vluchtelingenkamp in Bombay (India), in de veronderstelling dat ze haar man, van wie ze al vier jaar niets gehoord had, nooit meer terug zou zien.

Maar op een dag in 1946, toen ze enkele kinderen les gaf, kwam er een man binnen en bleef achterin de klas staan. Het was Bert. Hij was door de Britten in Singapore gestationeerd, en had daar de lijsten met namen van vluchtelingen doorgenomen. Na de vreugdevolle hereniging met zijn gezin, werd Bert nog naar Ceylon (Sri Lanka) gestuurd, dit keer vergezeld van zijn gezin, alvorens terug te keren naar Nederlands-Indië.

Bert bleef heimelijk in het Boek van Mormon lezen en begon zelfs, van achter een deur, naar de zendingen te luisteren. Toen hij er eindelijk mee instemde om zelf met de zendingen te spreken, kreeg hij de naam een 'bijzonder moeilijke' onderzoeker te zijn die voortdurend bewijzen uit de Bijbel wilde zien voor elk leerstellig punt, en die een jaar nodig had om door de zendingenlessen heen te komen.

Intussen lieten Nora en haar dochter, Bertie, zich dopen. Nora wilde haar vrienden in Nieuw Guinea laten delen in haar vreugde en schreef hen een brief, waarin ze vertelde over haar nieuwe kerk. Slechts enkele dagen later ontving ze een brief van hen – die de hare in de post gekruist moest hebben – waarin haar vriendin haar vertelde over een visser in Nieuw Guinea die in de zee een vreemd boek gevonden had, dat 'Het Boek van Mormon' heette. Ze vroeg of de familie Lefrandt er iets vanaf wist, of van Joseph Smith. Ze schreef dat het boek vast wel van God zou zijn en moedigde haar vrienden in Holland aan om te doen wat ze konden om gegevens te vinden over de mormonen.

Hun verzoek had een goede uitwerking op Bert, die wel



geleerd had naar zijn vrienden te luisteren. Toen hij in 1946 uit Singapore naar Indonesië was teruggekeerd, was hij terechtgekomen in de politieke onrust in zijn land. De Indonesische nationalistenvochten voor onafhankelijkheid van Nederland, iets wat Bert wel begreep, en waar hij zelfs achter kon staan. Maar hij was nog steeds officier in dienst van de Nederlandse regering en had zelfs de opdracht gekregen om nationalistische sluipschutters op te sporen en te doden. Hij spoorde ze op, maar spaarde hun leven en stelde ze vervolgens te werk in zijn tuin. Toen de nationalistende macht overnamen, werd een van Bernards voormalige 'tuinlieden' regeringsfunctionaris en stuurde de familie een waarschuwing: Bert stond wegens zijn werk voor de Nederlanders op een lijst met namen van mensen die geëxecuteerd moesten worden. Tien dagen later zaten de Lefrandts met hun kinderen op een schip naar Nederland.

En in Nederland gaf Bert zijn tegenstand tegen de hogere waarheden van het evangelie eindelijk op. Toen hij op een dag weer les kreeg van de zendingen, legde hij zijn Bijbel op tafel, leunde er met zijn handen op en zei: 'Ik weet niet wat ik verder nog moet vragen.' Bert liet zich in maart 1952 dopen, en nog geen jaar later werd hij geroepen als president van de Gemeente Den Haag.

De vasthoudendheid en vastberadenheid waarmee Bernard Lefrandt door de jungle en door vijandig gebied gekomen was, kregen nu een nieuwe bestemming in het herstelde evangelie van Jezus Christus. Bert en Nora werden een getrouwe dienstknecht en dienstmaagd, en pioniers – niet alleen in Nederland, maar ook in Nieuw Guinea, waarheen Bert later werd overgeplaatst. Hij bleef daar van 1954 tot 1956. In Nieuw Guinea hield de familie Lefrandt in hun eigen huis de zondagsschoolvergadering en avondmaalsdienst, samen met de twee andere leden die in Nieuw Guinea gestationeerd waren. Bert vertelde andere marine-offi-

cieren over het evangelie en hield maandelijks bijeenkomsten met plaatselijke geestelijken om hen over de herstelling en het Boek van Mormon te vertellen.

Met de goedheid die God hun gezin betoond had altijd in gedachten, waren Nora en Bert een voorbeeld van zijn liefde en weldadigheid, waardoor ze overal waar ze kwamen de reputatie kregen eerlijk en edelmoedig te zijn en iedereen onbevooroordeeld te behandelen. Bert vertelde bij iedere kans die hij kreeg enthousiast over het evangelie, en toen hij Nieuw Guinea verliet, had hij een grote hoeveelheid boeken en brochures van de kerk weggegeven, in een poging om het koninkrijk op te bouwen.

In 1956 kwam de familie Lefrandt terug naar Nederland. Deze keer gingen ze in Amsterdam wonen, en ook daar werd Bert geroepen als gemeentepresident. Nadat ze in 1960 naar Den Haag verhuisd waren, werd Bert geroepen als raadgever in het presidium van de eerste ring op het Europese vasteland: de Ring Den Haag Nederland. Hij was in die roepingen werkzaam met een enthousiasme dat ook zijn kinderen (Frank Cornelius, Bertie Louise, Eric Gerard en Robert) altijd velden. 'Mijn ouders waren echte bouwers, ware pioniers', herinnert Bertie (nu zuster Van Oudheusden) zich. 'Beiden werkten altijd hard; je kon voelen dat ze van het evangelie hielden.'

Toen Nora in augustus 1971 overleed, kwamen er bussen vol mensen naar de begrafenis. Bernards begrafenisdienst werd in januari 1985 gehouden tijdens een sneeuwstorm die zo hevig was dat de eigenlijke begrafenis die dag onmogelijk was. Toch reisden velen door de vrieskou voor een eerbetoon aan hun vriend.

Zowel in Nederland, als in andere landen waar Bernard Willem Lefrandt geweest is of gewoon heeft, zijn er veel zaadjes die hij geplant heeft, uitgegroeid tot een stevige plant. Velen eren zijn werk als dat van een internationale pionier en dienstknecht van de Heer. □

Alice Brewer Saily is met haar echtgenoot op tempelzending en is afkomstig uit de Wijk Grandview 2 in de Ring Provo Grandview. Zij ontmoette Bernard en Nora Lefrandt in 1952, kort na hun bekering, toen zij werkzaam was als secretaresse van de Amerikaanse militaire attaché in Nederland.





LUISTER MET JE HART

ANNE C. BRADSHAW

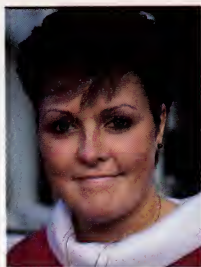
Hoe kunnen drie liefvallige, maar geheel dove, jongedames vol vertrouwen en vreugde toch vloeiend spreken?

Het antwoord? Met geduld, geloof, hard werken en liefdevolle hulp van ouders, zusters, leerkrachten en hun Hemelse Vader.

De zusjes Ferguson - Deborah (23), Julie-Ann (18), en Heather (15) - uit de Gemeente Bangor, in de Ring Belfast Noord-Ierland, hebben een aangeboren gehoorstoornis. Twee andere zusjes, Amanda (22) en Gail (20), en de beide ouders, Peter en Lillian, hebben een normaal gehoor. De grootouders van de meisjes zijn ook doofstom geboren.

Maar voor deze opmerkelijke familie is communicatie geen probleem.

DEBORAH (ZIE INZET),
JULIE-ANN EN HEATHER
FERGUSON HEBBEN
VEEL MANIEREN
GEVONDEN OM
TE COMMUNICEREN
MET HEN DIE BEREID
ZIJN OM MET MEER DAN
ALLEEN HUN OREN TE
LUISTEREN.



FOTOGRAAF: BRIAN K. KELLY

Vertrouwen op de Heer en vastberadenheid brengen wonderen tot stand in hun leven.

Het bewijs hiervan wordt alleen al door de vele prestaties van Deborah geleverd. Door haar opgewekte karakter en haar enorme drang om zoveel mogelijk uit haar leven te halen, heeft ze enkele gevolgen van haar gehoorstoornis overwonnen. Ze heeft het seminarie afgemaakt, heeft meegewerkt aan het scoutingprogramma van de kerk en is raadgeester geweest in diverse hulporganisaties.

Andere verdiensten van Deborah blijken uit de prijzen, in alle maten en vormen, die ze gewonnen heeft met sporten als bijvoorbeeld voetbal, badminton, squash en zwemmen.

De JV-presidente, zuster Geddis, zegt: 'Wanneer we een dansfestival hadden voor de jeugd, hield Deborah het beste maat - ze bewoog zich volmaakt op de muziek.'

Deborah legt dat uit: 'Hoewel ik helemaal niets hoor, voel ik trillingen door de vloer, en als ik goed oplet, kan ik net zo goed dansen als ieder ander.'

Maar of het nu om dansen of studeren gaat, Deborah laat zich er door niets van weerhouden ten volle te genieten van wat de kerkprogramma's haar te bieden hebben. 'Ik wil op zending gaan', zegt ze. 'Ik dien graag anderen en heb een groot verlangen om het evangelie te verbreiden onder gehoorgestoorden.'

Haar jongere zusje Amanda, die goed kan horen, deelt die gevoelens. Ze heeft haar familieleden doelen zien bereiken, en is vastbesloten om anderen te helpen die het minder getroffen hebben dan zij. Ze volgt nu een driejarige universitaire opleiding in gebarentaal om tolk of onderwijzeres voor doven te kunnen worden.

'Ik zou willen beginnen met mijn dove grootouders, tante en ooms over het evangelie te vertellen', legt Amanda uit. 'Ik vind dat ze zoveel missen. Ik wil hen graag helpen om achter de waarheid te komen.'

Leren is ook voor zusje Gail erg belangrijk, vooral in het seminarie. 'Het is een geweldig programma. Ik heb er echt veel aan. Door te lezen over de ervaringen van de mensen uit de Schriften, en de inspanningen die zij zich getroostten, heb ik mijn eigen familieleden leren waarden.'

Gail kan bijzonder goed met kinderen omgaan. Doordat zij jarenlang de 'oren' van haar zusjes is geweest, heeft ze geduldig en vriendelijk leren zijn, en heeft ze geleerd open te staan voor de behoeften van anderen.

Julie-Ann en Heather moeten die luisterende oren elk jaar vele maanden lang missen. Zij gaan namelijk naar de befaamde Mary Hare United Kingdom Grammar School for the Deaf [een vooraanstaande instelling voor voortgezet onderwijs aan doven] in Newbury (Engeland). Daar de eisen van die school hoog zijn, is het al een hele prestatie als een leerling wordt toegelaten, maar het mag wel een wonder heten als er twee kinderen uit één gezin worden toegelaten.

'We vonden het allemaal vreselijk dat de kinderen hun opleiding zo ver weg zouden ontvangen', zegt broeder Ferguson, 'maar door gebed hebben we troost gekregen en de bevestiging dat het de juiste beslissing was.'

'We schrijven een à twee keer per week', zegt Julie-Ann, 'en bovendien is er op school een speciale telefoon die driewegcommunicatie tussen de leerling, een tolk en de ouders mogelijk maakt, zodat we bij geen enkel probleem al te lang op hulp van thuis hoeven te wachten.'

'Broeder en zuster Williams uit de Gemeente Newbury halen ons elke zondag op om naar de kerk te gaan', zegt Heather. 'Dat vinden we fijn. Er heerst een fijne sfeer onder de leden.'

Julie-Ann zegt: 'Ik leer graag zoveel mogelijk over de Heiland en zijn kerk. Ik doe mee aan seminarie-thuis en daar

GAIL EN AMANDA (UITERST LINKS) HELPEN HUN ZUSJES DOOR DE GELUIDEN VAN DE WERELD VOOR HEN TE INTERPRETEREN, TERWIJL HUN OUDERS, PETER EN LILLIAN FERGUSON, HUN DOCHTERS VERZEKEREN DAT ZOWEL HUN HEMELSE ALS HUN AARDSE OUDERS VAN HEN HOUDEN.

heb ik heel veel aan. De avondmaalsdiensten vind ik soms een beetje frustrerend, vooral wanneer ik niet alles begrijp wat de sprekers zeggen. De mensen zijn wel heel aardig en schrijven veel op voor me, maar de sprekers praten vaak te snel, waardoor ik niet alle details opvang.'

Beide meisjes kunnen uitstekend liplezen. Bovendien hebben ze allebei een gehoorapparaat. Ze worden al zo goed in het begrijpen van anderen, dat ze zelfs een nieuwe taal aan het leren zijn: Frans. 'Dat is moeilijk', zegt Heather. 'Ik moet me daar veel harder op concentreren dan mensen met een normaal gehoor.'

Muziek lezen hebben ze al van jongs af aan gedaan. 'Onze moeder wees in de kerk altijd de noten aan in het zangboek om te laten zien hoe die op en neer gaan', zegt Julie-Ann, 'en als de mensen niet harder zingen dan de piano speelt, kan ik de maat oppakken en de lofzangen meezingen.'

'En op dezelfde manier kunnen we ook blokfluit spelen', zegt Heather. 'Ik voel de geluidstrillingen door mijn voeten en benen, en met veel oefening leren we de melodie. We hebben hier een goed orkest.'

Hoewel Julie-Ann, Heather en Deborah hun talenten zo gebruiken dat ze net zoveel, en soms meer, presteren in het leven als mensen met een gewoon gehoor, worden ze soms teleurgesteld en gekwetst door de houding die veel mensen aannemen tegenover hun gebrek.

'Ik wil het liefst net zo behandeld worden als ieder ander', zegt Heather. 'Ik schaam me echt als ik onder de mensen ben en iemand begint *bijzonder* langzaam tegen me te praten en daarbij met zijn armen te zwaaien om zijn woorden kracht bij te zetten. Het lijkt dan net of ze vinden dat ik dom ben en hen anders niet zou begrijpen.'

Julie-Ann is het ermee eens. 'Ja, het is fijn om aanvaard te worden als ieder ander, als mensen gewoon tegen je praten en niet naar je staren alsof je een beetje vreemd bent. □

Vaak heb ik zin om tegen de mensen te zeggen: "Ik ben van binnen net als jullie!" Ik ben bedroefd en gedeprimeerd wanneer ze bang voor me zijn of me niet willen begrijpen.'

'Dat is waar', voegt Heather eraan toe. 'Ik begrijp vragen niet altijd de eerste keer. Als ik hen vraag het te herhalen, zeggen ze vaak: "O, laat maar", en lopen weg! Ik zou liever willen dat ze het bleven proberen, zodat we elkaar beter konden leren kennen. Ik houd niet van korte gesprekken die alleen maar uit "Hallo!" of "Hoe gaat het?" bestaan. Ik voer liever een goed, lang gesprek, niet te snel of te langzaam, maar een echt gesprek met gezichtsuitdrukkingen en gevoelens.'

Misschien komt het door een zeker isolement waar deze meisjes door hun doofheid mee geconfronteerd zijn, dat ze een nauwe band met hun Hemelse Vader hebben ontwikkeld.

'Ik praat bijna voortdurend in gebed met de Heer', zegt Julie-Ann. 'Ik ben me heel bewust van de aanwezigheid van de Heilige Geest en ben voortdurend dankbaar voor de ingevingen die ik krijg. We keken laatst naar een video van de algemene conferentie. Toen er iets werd gezegd over het aanhouden van hoge normen en vermijden van verkeerde vrienden, voelde ik me van binnen heel warm omdat de Geest getuigde dat dit een belangrijke raad was. Ik had wel kunnen huilen. Ik wilde niet dat het geweldige gevoel verdween.'

De familie Ferguson lijkt deel uit te maken van de vervulling van een profetie. De profetie Jesaja heeft geschreven: 'Te dien dage zullen de dove[n] Schriftwoorden horen' (Jesaja 29:18). De Fergusons horen de waarheid van het evangelie niet alleen zelf, maar ze worden er goed op getraind en voorbereid om die woorden met hun oren, ogen, handen en hart over te brengen op allen die ze willen horen. □

Sleutels tot het verst

WILLIAM G. DYER

Uit een onderzoek blijkt door welke beginselen een HLD-gezin sterk wordt.

In veel van de verslagen van onderzoeken die tegenwoordig naar het gezin gedaan worden, wordt met nadruk gewezen op problemen zoals echtscheiding, mishandeling, druggebruik, incest, zelfmoord enzovoort. Vanwege die nadruk kan men zich afvragen: zijn er nog wel sterke, goede gezinnen, en zo ja - waardoor zijn zij dan zo sterk?

We hebben een onderzoek gedaan naar de gemeenschappelijke factoren in goede HLD-gezinnen. We vroegen ringpresidenten uit verschillende delen van de Verenigde Staten om ons een lijst te geven met namen van, naar hun mening, de vijftien beste of opmerkelijkste gezinnen in hun ring. (Alhoewel het hier om gezinnen in de Verenigde Staten ging, gelden de desbetreffende beginselen voor HLD-gezinnen over de hele wereld.) Er volgden gesprekken - waaruit bleek dat bijna alle tweehonderd gezinnen volledig actief en toegewijd aan de kerk waren, en dat er een goede band was tussen de ouders en de kinderen.

Het onderzoek werd beperkt tot gezinnen waar ten minste één kind thuis woonde en ten minste één kind op de leeftijd was om te trouwen, studeren, of op zending te gaan. Na een analyse van de enquêtes en resultaten van de gesprekken, zijn we tot twaalf schijnbaar gemeenschappelijke factoren ge-



terken van uw gezin

V PHILLIP R. KUNZ



komen. Bijna elk gezin paste alle genoemde beginselen doeltreffend toe. En hoewel zij in veel opzichten van elkaar verschilden, vertoonden die gezinnen in bepaalde fundamentele opzichten grote overeenkomsten.

1. Zij zijn toegewijd aan het evangelie van Jezus Christus.

Het is duidelijk dat deze echtparen op een gegeven tijdstip besloten hebben dat hun gezin actief zou zijn in de kerk.

De toewijding van de ouders aan de kerk komt vooral op de volgende drie terreinen tot uiting: (a) bijwonen van kerkdiensten en -vergaderingen, (b) betalen van een volledige tiende, (c) bereidheid om een roeping in de kerk te aanvaarden. Die factoren zijn in nagenoeg alle gezinnen te vinden.

De ouders van één gezin zeiden: 'Wij vinden het evangelie het belangrijkste. Wij kennen het doel van dit leven en we weten dat onze kinderen belangrijk zijn. Wij zijn partners van onze Hemelse Vader en rekenen erop dat Hij ons helpt als wij ons deel doen. Wij kunnen het stellen zonder veel dingen die de burens wél hebben, omdat we weten dat het veel belangrijker is een kind te helpen dan een groot huis of andere bezittingen te hebben. De belangrijkste dingen in het leven zijn een zending, een tempelhuwelijk en een nauwe onderlinge band!'

73 procent van de gezinnen verklaarde altijd of meestal gezinsgebed te houden, zowel 's morgens als 's avonds. De meesten die antwoord-

STERKE GEZINNEN HEBBEN DOELEN. ALLISON ELDRIDGE EN HAAR MOEDER, YOSHIE AKIMOTO ELDRIDGE, ZIJN BEIDEN SUCCESVOLLE MUSICI. ZIJ GELOVEN DAT ER VOOR HET BEREIKEN VAN HUN DOELEN, ZOWEL DE GEESTELIJKE ALS DE WERELDSE, TIJD, MOEITE EN OPOFFERING VEREIST ZIJN.

den dat ze slechts af en toe gezinsgebed houden, doen dat omdat de dagschema's van de gezinsleden het soms onmogelijk maken om bij elkaar te komen. Eén van de ouders zei: 'We hebben zo vaak mogelijk gezinsgebed, maar het is moeilijk om het elke ochtend en avond te doen, omdat sommige van onze kinderen een afwijkend dagschema hebben. We zijn zelden allemaal tegelijk thuis. Maar op zondag bidden we altijd samen.'

Datzelfde probleem met schema's maakt het alle gezinnen ook moeilijk om gezinsavond te houden of samen in de Schriften te lezen. 66 procent verklaarde echter wekelijks of bijna wekelijks gezinsavond te houden. Van de resterende gezinnen komen de leden af en toe bij elkaar.

Slechts ongeveer 30 procent leest dagelijks in de Schriften, en de resterende 70 procent doet dat af en toe.

Er is geen gemeenschappelijke factor in de achtergrond van de ouders te vinden die de oorzaak van hun godsdienstige toewijding zou kunnen zijn. Integendeel, hun achtergrond verschilt enorm. Velen zijn tot de kerk bekeerd. Door de Tweede Wereldoorlog en de oorlog in Korea was minder dan de helft van de vaders uit ons onderzoek in staat om op zending te gaan. Minder dan de helft van de ouders heeft het seminarie afgemaakt. Meer dan 20 procent werd *na* zijn of haar achtste jaar gedoopt. Uiteraard kwamen ook veel van de ouders uit een actieve HLD-familie die al generaties lang lid van de kerk was en in de loop der tijden tradities had opgebouwd waar ze veel aan hadden bij de opvoeding van hun kinderen. Anderen kwamen echter uit een gezin waar niet allen lid van de kerk waren of uit een minder-actief gezin, en werden later lid van de kerk.

2. Zij geven blijk van onderlinge liefde en eenheid.

Behalve de belangrijke invloed die de kerk in hun leven heeft, wijzen de gezinnen gevoelens van liefde en eenheid aan als de belangrijkste sleutel tot hun succes. De ouders van een van de gezinnen zeiden: 'We vinden het fijn om bij elkaar te zijn. We zijn het liefste bij elkaar om te praten en van elkanders gezelschap te genieten. We willen echt voor eeuwig bij elkaar blijven.'





Onderlinge liefde, steun en eenheid in het gezin kwamen de meeste betrokken gezinnen niet aangewaaid, maar waren het gevolg van zorgvuldige planning en veel moeite. De ouders moedigen hun kinderen aan om elkaar te steunen, door bijvoorbeeld activiteiten te bezoeken waar een broer of zus aan meedoet.

Maar de gezinnen geven elkaar niet alleen buitenshuis steun: ook thuis werken en spelen ze samen. Waar mogelijk gaat men samen op vakantie om zich meer één te voelen.

3. Zij hebben gezamenlijke doelen.

Al de gezinnen lijkt duidelijk voor ogen te staan wat hen te doen staat en welke doelen ze willen bereiken.

Iedere ouder zei dat hij het volgende voor zijn kinderen wil: een goede opleiding, een tempelhuwelijk, een sterk gevoel van eigenwaarde en een positief zelfbeeld, een sterk gevoel van eenheid in het gezin, toewijding aan de kerk, een zending en goed gedrag als burger van zijn land.

De gezinsleden bespreken wat ze samen willen bereiken. Zij hebben duidelijk het doel van een eeuwig samenzijn voor ogen. Dat doel vertalen zij in concrete tussendoelen die zij al bespreken als de kinderen nog klein zijn, en de kinderen beginnen al jong plannen te maken voor een zending, een opleiding en een tempelhuwelijk. Zelfs de jongere gezinsleden verklaarden duidelijk dat dat hun doelen zijn.

4. Ze onderwijzen elkaar en praten veel samen

De ouders besteden veel tijd aan praten met hun kinderen. Ze onderwijzen hen en helpen met hun problemen en dingen die hen dwars zitten. Eén echtpaar zei:

‘Waar we het meeste aan hebben gehad, is dat we in staat zijn om openhartig te praten met elkaar en met onze kinderen over onze meningen, problemen, doelen, gekwetste gevoelens, en gevoelens van vreugde. We praten samen tijdens karweitjes of spelletjes, en soms blijven we na de maaltijd aan tafel zitten en praten nog een uur verder. We zoeken soms wat op in naslagwerken, lezen elkaar voor of vertellen moppen.’

Het lezen van goede boeken maakt deel uit van deze leerervaringen: bijvoorbeeld meesterwerken uit de wereldlite-

ratuur, biografieën of poëzie. Bovendien is 97 procent van deze gezinnen geabonneerd op een kerktijdschrift.

De gezinnen kijken slechts half zoveel tv als het gemiddelde Amerikaanse gezin. De meeste ouders verklaarden desgevraagd dat er bij hen thuis regels zijn voor het tv-kijken, maar dat het over het algemeen inhoudt dat ze enkele richtlijnen geven, en erop vertrouwen dat de kinderen zich daaraan houden. Eén van de ouders zei:

‘Toen onze kinderen in een enquête op school werd gevraagd wat hun lievelings-tv-programma was, antwoordden ze: “Het journaal.” Dat kwam waarschijnlijk doordat we er samen naar kijken en vervolgens de gebeurtenissen van die dag bespreken.’

5. Ze hebben weinig regels thuis, maar wel hoge verwachtingen.

Bijna alle gezinnen hebben drie regels gemeen: (a) behandel ieder gezinslid met respect; (b) vertel je ouders waar je heengaat en wanneer je terugkomt; (c) wees eerlijk en betrouwbaar.

De kinderen hebben in de loop van hun opvoeding geleerd wat hun ouders van hen verwachten. Een jongeman zei: ‘Ik herinner me de keer dat een van mijn vrienden vroeg of ik zin had om op zondagmiddag mee naar een film te gaan. Toen ik nee zei, wilde hij weten waarom – was dat een van de regels thuis? Ik dacht erover na en besefte plotseeling dat het inderdaad een regel was, die echter nooit concreet zo gesteld was. Het was gewoon iets wat ons gezin nooit zou doen.’

Als de ouders willen weten waar de kinderen zijn, betekent dat voor het kind: ‘Je bent belangrijk, en we zijn geïnteresseerd in je welzijn.’

6. Ze delen strenge, maar eerlijke straffen uit.

Deze ouders bestraffen voornamelijk door met de kinderen te praten. Als de kinderen niet doen wat ze behoren te doen, vinden de ouders dat daar wat aan gedaan moet worden. 97 procent antwoordde dat praten met het kind het eerste was wat ze in zo'n geval doen. Als dat niet het gewenste resultaat oplevert, ontnemen ze het kind over het al-



IN STERKE GEZINNEN WORDEN DE KINDEREN
OPENLIJK GEPREZEN EN ZEGGEN HUN OUDERS
DAT ZE VAN HEN HOUDEN. KENMERKEND VOOR
DEZE GEZINNEN IS DE TIJD DIE ZE SAMEN DOOR-
BRENGEN EN HOEZEER ZE VAN ELKAARS
GEZELSCHAP GENIETEN.



gemeen enkele voorrechten. Sommigen gaan uiteindelijk over tot het geven van een tik, hoewel dat alleen bij jongere kinderen voorkomt. 45 procent van de ouders zei echter dat ze de kinderen nooit slaan. De meesten van deze ouders proberen ongehoorzame kinderen positief te motiveren en hen een beloning voor goed gedrag in het vooruitzicht te stellen, in plaats van hen te straffen. Belonen van een gehoorzaam kind doen ze door het te prijzen of het iets leuks in het vooruitzicht te stellen.

7. Ze uiten hun liefde

Deze ouders prijzen hun kinderen openlijk en zeggen dat ze van ze houden. Hieronder volgen de meest gebruikte manieren om dat te doen:

- a. Het persoonlijk zeggen.
- b. De kinderen met iets helpen.
- c. Hen omhelzen of anderszins liefkozen.
- d. Hen schrijven of bellen.
- e. Hen kussen.
- f. In hun levensbehoeften voorzien.

De ondervraagde ouders tonen hun liefde het meeste door dat te zeggen, door de kinderen te prijzen of hen met iets te helpen.

Uit de gesprekken bleek dat de manier om hun liefde te laten blijken van gezin tot gezin verschilt. Maar het is duidelijk gebleken dat er veel liefs wordt gezegd en dat men elkaar veel omhelst.

8. Ze steunen elkaar in moeilijke tijden

Een van de belangrijkste kenmerken van deze gezinnen is waarschijnlijk de eensgezindheid waarmee ze moeilijkheden tegemoet treden. Al die gezinnen hebben moeilijkheden en beproevingen. Maar in plaats van zich door de tegenspoed te laten overwinnen, lijken ze dichter tot elkaar te komen. De meeste gezinnen omschreven hun problemen echter niet als tegenspoed. Een vader zei: 'Mijn zoon is weggelopen; onze jongste dochter blijkt kanker te hebben; we hadden een jongen die begon te drinken en drugs te gebruiken. En toen het niet zo goed ging met de zaak, ging mijn zakenpartner er vandoor en liet mij met alle schulden achter.'

De reactie van deze vader op tegenspoed is tekenend voor die van veel van de ondervraagde ouders, die zich in vasten en gebed tot de Heer wenden en hun geloof oefenen, 'hun lendenen omgorden', geduld ontwikkelen, hun kinderen bijeenroepen en de problemen bespreken.

9. Ze geven de familie steun.

Het geven van steun gaat bij deze mensen verder dan alleen het eigen gezin. De gezinsleden – of ze nu wel of niet thuis wonen – blijven een goede band onderhouden met tantes, ooms, grootouders, nichten en neven.

84 procent van de ouders zei dat de vrienden van hun kinderen ook een goede invloed hadden. De ouders zeiden dat ze enige invloed hadden uitgeoefend op de keuze van die vrienden, meestal door ze uit te nodigen voor activiteiten thuis, zodat ze hen konden leren kennen en konden zien hoe ze zich gedroegen en wat ze deden.

10. De gezinsleden hebben het thuis en buitenshuis druk.

Alle leden van deze gezinnen zijn betrokken bij een grote verscheidenheid aan activiteiten thuis, op het werk, op school en in de kerk. Ze sluiten zich niet van de buitenwereld af. Ze werken eraan om elkaar te helpen in veel verschillende activiteiten.

De kinderen zijn meestal betrokken bij scouting of werk buitenshuis, gevolgd door sport en andere (school)activiteiten.

11. Ze werken.

Bijna alle ouders gaven aan dat hun kinderen thuis karweitjes te doen hebben. Uit bijna alle reacties bleek dat men het belangrijk vindt om de kinderen te leren werken; in 77 procent van de gezinnen hebben de kinderen huishoudelijke taken. De groep die het minste doet, zijn de oudere kinderen (vaak teruggekeerde zendelingen) die thuis wonen, maar werken of studeren. Opmerkelijk is dat in 60 procent van de gevallen verklaard werd dat de kinderen het werk bereidwillig doen. Voor de andere 40 procent was het een probleem om de kinderen thuis karweitjes of taken te laten uitvoeren.

Wat betreft zakgeld, zei 43 procent van de ouders dat ze hun kinderen zakgeld geven; 57 procent doet dat niet. In die gezinnen is werken heel belangrijk. Meer dan

40 procent zei dat ze van hun kinderen verwachten dat er voor geld dat de kinderen krijgen gewerkt wordt, en de meeste kinderen hebben buitenshuis een baantje zodra ze oud genoeg zijn.

12. De ouders houden van elkaar en geven onderlinge steun.

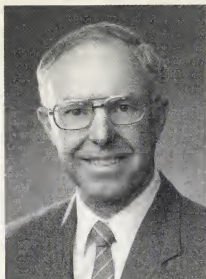
In alle tweehonderd gezinnen wordt de traditionele rolverdeling tussen de man en de vrouw aanvaard. In de meeste gevallen is de man de kostwinner, hoewel een aantal vrouwen bovendien buitenshuis werkt. De vrouw is meestal verantwoordelijk voor het huishouden, maar beide ouders onderwijzen en disciplineren de kinderen.

Een echtpaar maakte de volgende opmerking: 'Lang geleden zijn we verliefd geworden op elkaar, en hebben we elkaar de toezegging gedaan gezamenlijk door dit en het volgende leven te gaan. We hebben wel moeilijkheden gehad, maar we hebben eraan gewerkt en we houden steeds meer van elkaar, naarmate de jaren voorbijgaan. Enkele van de grootste moeilijkheden hebben we gehad bij het opgroeien van de meeste kinderen, maar we hebben het uitgehouden. We houden echt van elkaar en onze kinderen voelen dat. We praten samen, bidden samen en maken samen veel plannen. We geloven dat de Heer ons helpt in ons gezin en met onze kinderen.'

Alle ondervraagde ouders concentreren zich vooral op een goede opvoeding van hun kinderen. Ze geven allemaal toe dat ze zwakheden en tekortkomingen hebben. Geen van allen beweert volmaakt te zijn. Velen zeggen dat ze er niet zeker van zijn of ze succes hebben. Ze zeggen: 'Wacht maar tot onze kleinkinderen opgroeien.' Maar het belangrijkste in hun leven is duidelijk dat ze zich houden aan de normen en waarden van het evangelie.

Ze willen als gezin ook een eenheid zijn. Ze zijn allen toegewijd aan die doelen en in het algemeen lijkt het dat de ouders in deze gezinnen een gelukkig huwelijk hebben en vinden dat ze in hun leven iets goeds en waardevols tot stand brengen. □

William G. Dyer, emeritus dekaan van de School of Management aan de Brigham Young University, is president van de Ring BYU 1. Phillip R. Kunz, hoogleraar sociologie aan de BYU, woont in de Wijk Edgemont 8, in de Ring Provo Edgemont Zuid.



President Spencer J. Condie,
eerste raadgever in het
presidium Gebied Europa

Van het gebieds-presidium

De gezinsraad

Raden maken een belangrijk deel uit van het herstelde evangelie. Het begon allemaal met een gezinsraad in het voorsterfelijk bestaan, waar we als leden van een heel groot gezin bijeenkwamen in de tegenwoordigheid van onze liefdevolle Hemelse Vader. Hij schiep onze geest en legde ons een geweldig plan voor waardoor wij op aarde ervaring konden opdoen. Onze geest zou omkleed worden met een lichaam van vlees en beenderen, en als we leerden Gods geboden te gehoorzamen, zouden we geleidelijk meer als Hem worden.

De oudste Zoon van onze Hemelse Vader wierp zich op om naar de aarde te gaan en daar verzoening te doen voor de zonden en fouten die we zouden begaan bij het uitoefenen van onze keuzevrijheid. We zouden ons natuurlijk van onze zonden moeten bekeren, maar we zouden 'na alles, wat wij kunnen doen, slechts door genade zalig worden' (2 Nephi 25:23). We kregen de kans om voor dit plan te

kiezen of voor een alternatief plan van Satan, dat ons geen keuzevrijheid liet en geen ruimte om te groeien. Allen die naar deze aarde kwamen, kozen het plan van onze Hemelse Vader. Toen wij het plan aanvaardden, hebben we gejuicht (zie Job 38:7).

De beginselen waarop die eerste grote raad was gebaseerd, moeten ook in alle andere raden worden gevolgd. In een raad waar rechtvaardige beginselen worden gehanteerd, wordt zonder terughoudendheid informatie uitgewisseld en wordt alle deelnemers toegestaan hun mening te geven en hun keuzevrijheid uit te oefenen.

In de herstelde Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, is de hoogste raad de Raad van het Eerste Presidium, waarvan de drie leden worden gesteund als profeet, ziener en openbaarder, hoewel slechts één man de sleutels bezit als profeet en president van de kerk. De volgende raad is de Raad der Twaalf, die ook bestaat uit profeten, zieners

en openbaarders.

Op ringniveau assisteert een raad van twaalf hogeraadsleden het ringpresidium bij het nemen en uitvoeren van beslissingen van het presidium. Op wijkniveau wordt een wijkraad gehouden om de bisschop te assisteren bij het verwezenlijken van programma's en activiteiten in de wijk. Deze raad bestaat uit de quorumleiders van de priesterschap en de presidenten van de hulporganisaties in de wijk. In zekere zin bespreekt de bisschop, die de vader van de wijk is, de behoeften van het wijkgezin met de leiders die kunnen assisteren bij het tegemoet komen aan deze behoeften.

Elk van deze raden is van belang voor ons individuele en collectieve heil. Toch is er nog een raad die uitermate belangrijk is voor de leden van de kerk - dat is de gezinsraad. Deze gezinsraad kan, bijvoorbeeld, heel goed op de zondagavond gehouden worden, na thuisgekomen te zijn uit de kerk, of tijdens de gezinsavond op maandag. Net als andere

raadsvergaderingen worden begonnen met gebed, zo moet ook in onze gezinsraad om de Geest des Heren gebeden worden om onder zijn invloed beslissingen te kunnen nemen. Het gezinsraadhoofd presideert de gezinsraad, maar andere gezinsleden kunnen de gelegenheid krijgen om de discussie te leiden.

Een goed idee is om een gezinsraad te beginnen met het opstellen van een agenda of een lijst van door de gezinsleden te bespreken punten. Daarmee voorkomt u dat bepaalde behoeften van gezinsleden over het hoofd worden gezien. Een heel belangrijk onderdeel van de wekelijkse gezinsraad is het op de kalender zetten van naderende activiteiten en gebeurtenissen, zodat ouders de uitvoering van het schoolkoor kunnen bijwonen of aanwezig kunnen zijn bij de voetbalwedstrijd van een zoon. De oudere kinderen weten op hun beurt dat hun ouders het volgende weekend naar de tempel gaan, zodat zij thuis moeten zijn om op de

twee jongste kinderen te passen.

Een geestelijke gedachte is een belangrijk onderdeel, omdat we dan onze kinderen kunnen laten zien dat Nephi's belofte waar is: 'Verheugt u in Christus' woorden, want Christus' woorden zullen u alles zeggen, wat gij moet doen' (2 Ne. 32:3).

Een gezinsraad is ook een geschikte gelegenheid om de karweitjes in en om het huis te bespreken en te

verdelen. Sommige moeders vragen de kinderen wat zij zouden willen eten en delen dan taken uit aan de kinderen om haar te helpen in de keuken. Ook kan men in de gezinsraad problemen en behoeften van elk gezinslid bespreken. Een lange-termijnonderwerp dat graag besproken wordt in de gezinsraad is de planning van de vakantie, en vaak is de planning bijna net zo spannend als de eigenlijke vakantie.

Een ander belangrijk onderdeel van elke raad is de mogelijkheid om liefde, waardering en dankbaarheid uit te spreken tegen de gezinsleden. Men kan tijd nemen om vergeving te vragen, wonden te helen en het zelfvertrouwen van de gezinsleden te versterken.

Een gezinsraad draagt bij tot het uitvoeren van de opdracht van de Heer: 'Organiseert u, vervaardigt elk noodzakelijk voorwerp, en vestigt een huis, ja, een huis

des gebeds, een huis van vasten, een huis des geloofs, een huis van wetenschap, een huis van heerlijkheid, een huis van orde, een huis van God' (LV 88:119). Laten we ons allemaal de zegeningen van de wekelijkse gezinsraad toeëigenen, en laten we allemaal steun geven aan hen die zitting hebben in onze wijkraad, de hoge raad van onze ring, de Raad der Twaalf en de Raad van het Eerste Presidium. ■

Van de gebiedsvertegenwoordigsters van de algemene besturen



Helene Ringger

Generatiekloof?

'Toen ik zeventien werd, besepte ik hoe hopeloos ouderwets mijn ouders waren. Toen ik twintig werd, besepte ik dat ze weer in orde waren - grappig hoe snel ouders veranderen.'

Mark Twain

Beste ouders en jonge vrouwen,

De jonge-vrouwenorganisatie is in hoge mate afhankelijk van de medewerking en steun van de ouders. Ja, het enthousiasme en de motivatie van de jonge vrouwen hangt af van de relatie die zij met hun ouders hebben, omdat zij de sfeer die thuis heerst naar hun JVKlas meebrengen. Vaak is de relatie tussen ouders en hun dochters van de JVK-leeftijd om verschillende redenen gespannen; dit

vergt van beide kanten goede wil, begrip en intuïtie. Als we ons ervan bewust worden dat er problemen zijn, in plaats van die weg te stoppen en net te doen of er niets aan de hand is, kunnen ouders en jongeren op zoek gaan naar oplossingen; en die ook vinden.

Richard L. Evans, voormalig lid van de Raad der Twaalf - een begenadigd spreker - had het volgende te zeggen over de relatie tussen ouders en jongeren:

'Eigenlijk is het vreemd

dat elke generatie van mening lijkt te zijn dat de voorgaande generatie enigszins ouderwets is - hoe elke generatie ongeduldig luistert naar de lessen van de voorgaande.

Jongeren zijn er zo zeker van dat de regels veranderd zijn. Ouderen zijn er zeker van dat dat niet zo is. Jongeren denken te weten tot hoe ver ze kunnen gaan. Ouderen zien het gevaar maar al te goed. Jongeren denken dat ze op tijd kunnen remmen om brokken te

voorkomen. Ouderen weten dat dit niet altijd het geval is.

Daarom staan ouders vaak voor situaties waarin zij aftasten, de hand reiken, smeken, proberen te zeggen wat er gezegd moet worden zonder verkeerd begrepen te worden en zonder bemoeiziek over te komen. En altijd is er grote behoefte bij ouders en kinderen om overeenstemming te bereiken, en elkaar te zeggen wat zo zeer gezegd moet worden. En daarom pleiten wij

zowel bij ouders als bij kinderen om meer begrip te hebben voor elkaar:

Bij u, ouders, om terug te

dit in gedachten te houden, zul jij dan het volgende bedenken: dat zij ook jong zijn geweest, nog niet zo

deratie voor anderen behoren te hebben is waardevol advies — luisteren, niet alleen met onze oren maar met ons hart, en erachter komen wat de ander probeert te zeggen.

Volwassenen behoren jongeren niet de les te lezen, maar dienen een dialoog aan te gaan. De mening van jongeren moet in overweging genomen worden, ook al lijkt die onvolwassen, want dat schept mogelijkheden tot gesprekken en prikkelt ons als ouder om ons eigen standpunt te overwegen.

Als wij in het gezin over de problemen bidden, als jongeren, in het licht van de moeilijkheden, een zegen ontvangen van hun vader, en als wij ons tijdens de gezinsavond eensgezind richten op de beginselen van het eeuwig evangelie, zullen wij ons bewust worden van de hulp en zegeningen van een liefdevolle Hemelse Vader. ■

'Eigenlijk is het vreemd dat elke generatie van mening lijkt te zijn dat de voorgaande generatie enigszins ouderwets is.'

kijken op uw eigen jeugd; te bedenken waarom u bepaalde dingen wilde doen; hoe graag u geaccepteerd wilde worden door anderen - hoe gevoelig u was voor misplaatste kritiek, en hoe gemakkelijk u gekwetst was; en hoe bepaalde zaken die nu niet belangrijk lijken, toen heel belangrijk waren. Dit alles vragen wij u in overweging te nemen.

En bij jullie, onze kinderen, jullie die jong zijn: Waarom ben je van mening dat de basisregels in zo'n korte tijd, sinds de tijd dat je ouders jouw leeftijd hadden, veranderd zijn? De weg is nieuw voor jou. Hij is niet nieuw voor je ouders. Zij zijn al over die weg gegaan. Zij bevinden zich nog steeds op die weg, en die is in wezen hetzelfde gebleven. We hebben meer; we leven sneller; we hebben bepaalde dingen verworven en andere verloren - maar het is nog steeds waar dat oorzaken altijd gevolgd worden door consequenties.

En als jij je ouders vraagt

heel lang geleden, zoals jij nu jong bent - dat zij eens net zo dachten als jij; dat ook zij eens het gevoel hadden nieuwe wegen gevonden te hebben, en ook zij hebben jouw verlangen naar vrijheid gevoeld - sindsdien hebben zij geleerd hoe verstandig het is jezelf te beheersen.

Denk er ook aan dat ook ouders gekwetst kunnen worden; dat ook zij gevoelig zijn voor misplaatste kritiek en misverstanden omtrent hun motieven. Denk er aan dat er niets is dat zij, in gerechtigheid, niet voor jou zouden willen doen. Zij horen bij jou en jij bij hen, en jij en zij hebben de eer, het recht, de plicht om bij elkaar te komen en je gedachten te uiten en beslissingen met elkaar te bespreken, zodat naar beiden geluisterd zal worden en er respect zal zijn - en werk, en bid, en plan samen voor volkomen geluk - altijd en eeuwig.'

Dat we behoren te luisteren naar elkaar en consi-

Als we ons ervan bewust worden dat er problemen zijn, in plaats van die weg te stoppen en net te doen of er niets aan de hand is, kunnen ouders en jongeren op zoek gaan naar oplossingen; en die ook vinden.



‘Het doel is een ring in Vlaanderen’

*Jack van Oudheusden en Bert Niessink in gesprek met Bruce Barrett,
president van het pas geopende Zendingsgebied Antwerpen België*

Als u in Antwerpen, komend van de Plantin en Moretuslei de Pelikaanstraat inrijdt en bij het Centraal Station de oergezellige Keyserlei opdraait, daarna de tweede straat aan uw linkerhand neemt, dan komt u in de Appelmansstraat. Op nummer 24 in deze straat bevindt zich het zendingskantoor van het Zendingsgebied Antwerpen België, op steenworp afstand van de Antwerpse dierentuin, een met zorg aangelegde oase van rust in het drukke centrum van de Scheldestad.

Op het zendingskantoor treffen wij behalve een aantal zendelingen, die zich bezighouden met de meer administratieve kant van het zendingswerk, president Bruce Barrett aan: aimabel, innemend, bescheiden. Gekleed in tweedelig donkergrijs heet hij ons hartelijk welkom. We nemen plaats voor zijn bureau en steken van wal.

*Kunt u ons wat vertellen
over uw achtergrond?*

Ik ben 44 jaar geleden geboren in Pocatello (Idaho), maar in mijn jeugd al naar Long Beach (Californië) verhuisd. Van juli 1965 tot januari 1968 heb ik een zending vervuld in het Zendingsgebied Amsterdam. [In die tijd ging men nog twee en een half jaar op zending, red.] Na mijn zending ben ik gehuwd met Tyra Cristensen, nu bijna 22 jaar geleden, en zijn wij gaan wonen in Orem (Utah). Wij hebben vier kinderen, drie jongens en een meisje. Jeff (20), sinds een jaar op zending in Taiwan, Mark (17), Nathan (14) en dochter Ashli (12).

Wat mijn kerkroepingen betreft, ben ik achtereenvolgens lid van de bisschop geweest, hogeraadslid, bisschop, weer hogeraadslid — ze hebben me nog een tweede kans gegeven, voegt hij



Het pand in de Appelmansstraat, waarvan de begane grond in gebruik is van het Zendingsgebied Antwerpen België.

er glimlachend aan toe — en tweede raadgever in een ringpresidium.

Ik sport graag, honkbal en golf hebben mijn voorkeur. Mijn honkbalkwaliteiten hebben mij ook aan een beurs voor BYU geholpen. Wij zijn in ons gezin dol op skiën. 's Winters in de sneeuw, 's zomers op het water.

Ik ben zakenman, ik handel in olie. Mijn compagnon neemt de zaken waar in mijn afwezigheid.

Wie heeft u geroepen en aangesteld?

Op 23 december kreeg ik op kantoor een telefoontje van ouderling L. Tom Perry van de Raad der Twaalf. Hij vroeg of hij de maandag daaropvolgend bij ons langs kon komen.

Ik zei: 'Jazeker.' Toen bedacht ik me dat het dan Kerstmis was. 'Maandag is het Kerstmis', zei ik.

'Ja, dat weet ik', zei hij.

'Komt u maar.'

Hij is 's middags langsgelopen en heeft eerst met mijn vrouw gesproken en daarna met ons beiden. Hij vroeg ons of wij het vervullen van een zending waardig waren, of wij bereid waren en of het mogelijk was.

Wij hebben daarover gesproken en gebeden en hebben gezegd: 'Ja natuurlijk, als de Heer ons roept, gaan wij graag op zending.'

Hij vertelde ons dat er 110 zendingspresidenten geroepen moesten worden, dat de Raad der Twaalf en het Eerste Presidium alle voorstellen moest goedkeuren en dat we niet perse dit jaar geroepen zouden worden.

Zes weken later, toen we eigenlijk de hoop al hadden opgegeven, werden we gebeld door de secretaresse van president Monson met het verzoek de volgende donderdag op zijn kantoor te komen. Hij heeft ons toen geroepen en ons gevraagd of wij bereid waren een zending te vervullen in een van de zendingsgebieden van de wereld. Later heeft hij daaraan toegevoegd dat het wel een Nederlandstalig gebied zou worden. Dat verwonderde ons een beetje, omdat we wisten dat presi-

dent Van Rij nog een jaar te gaan had. We hebben ons toen afgevraagd waar er nog meer Nederlands gesproken wordt: Suriname, Nederlandse Antillen, Indonesië, Zuid-Afrika. We wisten niet dat het zendingsgebied Amsterdam Nederland zou worden opgesplitst. Een paar weken later ontvingen wij een brief waarin stond dat wij naar Antwerpen zouden gaan. Daar waren wij heel blij mee.

Toen ik dat wist, heb ik mijn toenmalige zendingspresident Dale Curtis gebeld in Hawaii, hij vervult

son van de Raad der Twaalf.

Wat zijn uw eerste indrukken van België en de Belgische leden?

Wij kwamen na de lange vliegreis vermoeid aan in het zendingshuis. Wie schetst onze verbazing toen we zagen dat de leden van de Gemeente Antwerpen bezig waren een maaltijd voor ons klaar te maken. Wij waren er diep door getroffen. Het was een heerlijke maaltijd. De mensen waren zo aardig, zo bereid-



De administratieve medewerkers van het zendingsgebied.

daar momenteel een tempelzending, en hem dit nieuws meegedeeld. Hij was er ook heel blij mee. Hij zei: 'De Belgen verdienen een eigen zendingsgebied.'

Ik ben aangesteld door ouderling Russell M. Nel-

willig en behulpzaam. De leden hebben zo hard gewerkt om het zendingshuis in orde te brengen.

Elke zondag bezoeken wij een andere gemeente. De leden die wij ontmoeten zijn zo blijmoedig, zo vreugde-



Het zendingshuis in Schoten.

vol. Het zijn de leden die 't 'm doen.

Hoeveel zendelingen zullen er uiteindelijk in Vlaanderen gaan werken?

Momenteel [begin september, red.] zijn er 36 zendelingen in het zendingsgebied. Dat aantal zal in de komende maanden worden uitgebreid tot 110 zendelingen. We zullen ook nieuwe plaatsen openen en die toewijden aan het zendingswerk.

Wat zijn uw doelen voor het zendingsgebied?

Het doel is een ring in Vlaanderen. Andere doelen die ons tot dit doel moeten leiden zijn: gezinnen te dopen, de jeugd te sterken, de leiders te trainen, jongeren op zending te sturen. Daaraan kun je zien dat er toch het een en ander veranderd is sinds ik hier op zen-

ding was, want er gaan nu veel meer jongeren uit Nederland en België op zending.

Heeft u nog een advies voor de Vlaamse leden met betrekking tot het zendingswerk?

Laten zij het evangelie vertellen aan hun familieleden en vrienden. Laten ze nauw samenwerken met de zendelingen.

President Bruce Barrett met zijn vrouw Tyra en zijn dochter Ashli.



ding valt niet mee voor ze om alle vrienden en vriendinnen achter te laten en naar een land te gaan waar ze de taal niet van kennen. Maar ze zien in dat ze de kans hebben veel ervaring op te doen.

Daarnaast zijn we geweldig ontvangen door de leden hier. Dat had niet beter gekund. Dat heeft mij zo goed gedaan. Er zijn toch veel zaken waaraan je je moet aanpassen: boodschappen doen en niet weten wat er op het pakje staat, de temperatuur in Celcius in plaats van Fahrenheit, de taal is ook een probleem, maar ik ben van plan een cursus te volgen. We voelen ons nu al thuis.'

President Barrett vat het als volgt samen: 'Deze zending is voor ons allemaal een goede ervaring. Het is goed dat we onze pas kunnen vergroten.'

De redactie van De Ster wenst de familie Barrett een bijzonder gezegende tijd toe in Vlaanderen en spreekt de hoop uit dat alle doelen verwezenlijkt mogen worden.

Wit en blauw, hou en trouw...

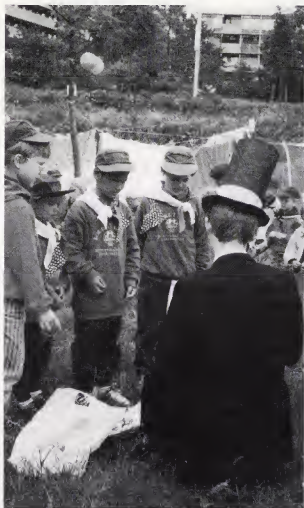
Nic Steinvorte

De Lolke van der Werf Scoutinggroep is officieel een 'onafhankelijke gemengde christelijke scoutinggroep, die de normen en waarden hanteert zoals die gelden in De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen'. Deze groep in Leeuwarden bestaat in september één jaar en heeft, behalve de gewone bijeenkomsten, al een aardig aantal leuke activiteiten achter de rug.

Zo organiseerden de Lolke van der Werf-scouts een vriendschapsdag en nodigen zij alle andere Leeuwarder scoutinggroepen uit hun

De WEKA'S (welpen en kabouters in de leeftijd van 7-10 jaar) bij de installatie van hun nieuwe leider 'Wolf' (Johan Alkema).

V.l.n.r.: Marc Roosenburg, Jarl Rijken, Elles Steinvorte, Erik Roosenburg.



De Lolke van der Werf-beveers bij Lange Doener op de Beverdoedag.

gezicht te laten zien en kennis te maken met de nieuwe groep. Belangstellenden en ouders konden een kijkje nemen om te zien wat scouting nu eigenlijk inhoudt.

De groep verzorgde de thema-avond 'Levensbeschouwing, wat doe je ermee?', die vanuit het Landelijk Bureau van Scouting Nederland was georganiseerd.

De jonge scouts, van vier tot zeven jaar, de Bevers, deden mee aan de viering van de jaarlijkse Beverdoedag en hadden het reuze naar hun zin.

De scouts begonnen aan een actie 'Een knaak voor een taak' om zo hun blouse bij elkaar te verdienen.

En in juli gingen ze erop

uit voor een overnachting. Na gezwommen te hebben en een kampvuur te hebben aangelegd, ging iedereen — jong en oud — slapen in tenten. Voor sommigen was het de allereerste keer van hun leven(tje).

Al is het maar een bescheiden beginnetje, de Lolke van der Werf Scoutinggroep is er, en haar 'yell' zal steeds vaker klinken:

*'Wit en blauw
hou en trouw
Van wie is deze roep?
Van de Lolke van der
Werf Scoutinggroep!'*

Survival hike in Luxemburg

De gemeenten Den Helder en Alkmaar houden JM-kamp in het groothertogdom

Hermen van Beek

Het was rond twaalf uur op 18 juli j.l., dat we uit het kamp vertrokken voor een *survival hike*.

Na een tijdje met de auto te hebben gereden, werd onze groep afgezet. Toen begon het echte werk. De eerste hindernis kwam al snel. Het was een combinatie van hekken en een sloot. Maar door een gebed vooraf en de sfeer van het kamp hadden we allemaal het gevoel dat de Heer bij ons was. Zodoende lieten we dat obstakel snel achter ons.

Het eerste stuk dat voor die dag gepland was, ging door het bos. Het terrein

was hemelsbreed gemeten 2 à 3 kilometer. Je moest daarbij oppassen dat je goed op kompas liep. Na een uur lopen rustten we uit en aten we wat. Zo ging het door tot we om ongeveer drie uur aankwamen bij een weg. Daarvandaan begon het tweede en laatste traject, nl. 10 tot 12 kilometer over de weg, met behoorlijk zware bekpakking, daar we vanzelfsprekend voedsel, kleding en eenvoudige uitrusting in rugzakken mee moesten dragen.

Na één à anderhalf uur gelopen te hebben, kwamen we in een dorpje. Daar heb-

ben we water gehaald bij een boer en hebben we 10 minuten uitgerust. Na nog eens drie kwartier gelopen te hebben, vonden we een slaappleats op een weiland bij een beekje. Later op de avond, na onze avondmaaltijd, kwam de boer langs. Overnachten was op zijn land verboden. Na een gesprek mochten we toch blijven.

's Morgens stonden we fris op — dank zij het beekje — en gingen weer op pad, na eerst nog een briefje met onze dank voor de aardige boer te hebben achtergelaten.

We hadden nog geen tien minuten gelopen, of we kwamen de kampleider tegen die een andere groep had opgehaald van het eindpunt.

Na op die dag in totaal vijf kwartier te hebben gelopen, waren ook wij op de eindbestemming aangekomen. Het was een geslaagde *hike*.

We hebben veel geleerd van dit kamp en hopen het nog eens over te doen.

Wij danken onze kampleider, Roland Vreeken, voor de goede organisatie van deze sportieve *hike*. ■



Tijdens een stevige wandeling door de Luxemburgse bossen heb je wel wat versterking nodig ...

DE KINDERSTER

90STE JAARGANG

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

NOVEMBER 1990



ILLUSTRATRICE: MARION HAWS



ENOS



ILLUSTRATOR: JERRY THOMPSON

Enos was de zoon van Jakob. Enos bewaarde de platen en schreef erop na de dood van zijn vader. (Jakob 7:27)



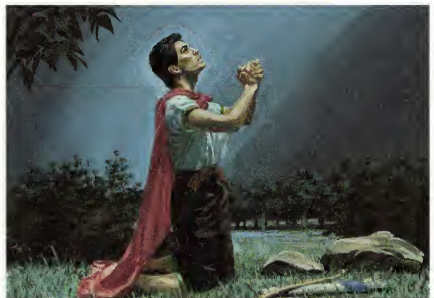
Op een dag ging Enos jagen in het bos. Toen hij nadacht over de leringen van zijn vader, wilde hij vergeving krijgen voor zijn zonden. (Enos 1-3)



Enos knielde neer en bad tot God. Hij bad de hele dag en bad nog steeds toen het avond werd. (Enos 4)



God zei tegen Enos dat zijn zonden vergeven waren door zijn geloof in Jezus Christus. (Enos 5-8)



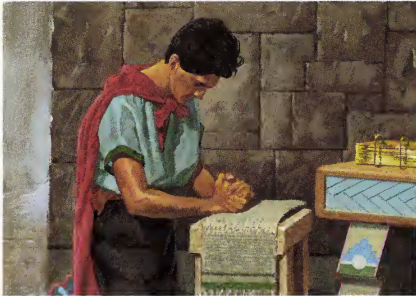
Enos wilde dat de Heer alle Nephieten zou zegenen. Hij bad voor hen, en de Heer zei dat Hij hen zou zegenen als zij zijn geboden gehoorzaamden. (Enos 9-10)



Enos wilde ook dat de Heer de Lamanieten zou zegenen. Hij bad met groot geloof en de Heer beloofde hen te zegenen. (Enos 11–12)



De Lamanieten waren goddeloos. Ze vochten tegen de Nephieten en probeerden hen en hun verslagen te vernietigen. (Enos 13–14)



Enos bad dat de verslagen die hij had bijgehouden, veilig zouden zijn. Hij bad dat de Lamanieten eens geholpen zouden worden rechtvaardig te worden door wat er op de platen geschreven stond. (Enos 15–17)



Enos predikte tot de Nephieten. Hij wilde dat zij in God geloofden en zijn geboden onderhielden. (Enos 19)



De Nephieten probeerden de Lamanieten het evangelie te onderwijzen, maar die wilden niet luisteren. De Lamanieten woonden in tenten in de wildernis en waren goddeloze mensen. (Enos 20)



Enos leerde de mensen zijn leven lang over Jezus en het evangelie. Al die jaren diende hij God en had Hem lief. (Enos 26–27)



Familie- verslaggever

LISA DAHLGREN

**‘En laten verder alle verslagen in orde worden gehouden (. . .)
om van geslacht op geslacht in herinnering te worden gehouden’
(Leer en Verbonden 127:9).**

Janie Sigoda staarde naar de vreemde hoed en het felrode notitieboek die op tafel lagen. Ze vroeg zich nog steeds af waar ze voor dienden, toen haar vader begon met de gezinsavondles.

Hij vroeg: ‘Wisten jullie dat de Nephieten verslagen bijhielden, maar er niet altijd aan dachten alle belangrijke gebeurtenissen op te schrijven?’

Janie vergat even de hoed en het notitieboek en stak haar hand op. ‘Ja’, zei ze. ‘Zuster Lind zei in het jeugdwerk dat Jezus de Nephieten had gevraagd waarom gedeelten van het verhaal van Samuël de Lamaniet niet waren opgeschreven.’

‘Het lijkt erop dat je het verhaal al kent’, zei vader met een glimlach. ‘Kun je het ook vinden in de Schriften?’

Janie deed het Boek van Mormon open en keek 3 Nephi door. ‘Hier is het!’

Haar vader las het voor terwijl mama de baby vasthield. Janie en haar broer, Chris, zaten bij papa in zijn grote leunstoel, zodat ze samen konden lezen wat de Heiland over Samuël de Lamaniet had gezegd.

Vader was klaar met lezen, deed het boek dicht en keek hen een voor een aan. ‘Jullie zien wel, dat de Heiland het belangrijk vindt dat er verslagen worden bijgehouden.’

Janie keek weer naar het notitieboek en vlak voordat

vader verder sprak, raadde ze al wat hij ging zeggen.

‘Zien jullie allemaal dit rode notitieboek?’ Vader hield het omhoog en de baby probeerde het te pakken. ‘Dit is niet zomaar een notitieboek,’ zei hij, ‘het is een speciaal notitieboek voor verslaggevers. We willen in ons familieverslag ook niet de belangrijke verhalen over onze familie overslaan.’

Hij pakte de gekke hoed en stak een kaartje met ‘Familieverslaggever’ erop in de band. ‘Elke maand wordt iemand de familieverslaggever van de familie Sigoda. Wie wil eerst – mama, Chris, ik of Janie?’

‘O, alsjeblieft, mag ik eerst?’ smeekte Janie.

Vader knipoogde naar moeder en glimlachte toen naar Janie. Hij trok haar naar zich toe, zette de hoed op haar hoofd en gaf haar het felrode notitieboek. ‘Hier zijn je spullen, juffrouw Sigoda. Volgende maand kun je je verslag van familie verhalen aan ons voorlezen.’

Die maand waren er veel verhalen om op te schrijven. Op een zondag gingen ze naar oma, en Janie nam haar verslaggevershoed en notitieboek mee. Oma had altijd geweldige verhalen. ‘Vertel me eens iets over toen papa nog een jongen was’, vroeg Janie haar toen ze na het eten even alleen waren.

‘O, je vader!’ lachte oma. ‘Ik herinner me dat de bisschop de mensen in de kerk eens vroeg om door het opsteken van hun hand te laten zien of ze een nieuwe parkeerplaats bij de kerk wilden. Iedereen – op een

na – stak zijn hand op om voor de parkeerplaats te stemmen. En toen de bisschop vroeg of er iemand tegen was, stak je vader heel hoog zijn hand op en riep: ‘Ik, bisschop. Als u die nieuwe parkeerplaats laat maken, hebben we geen plaats meer om te basketballen!’ ‘De andere leden lachten nog wel tien minuten.’

Dat was een leuk verhaal om op te schrijven. Maar het beste dat Janie schreef, was toen Chris gedoopt werd. Ze werkte echt hard om alles goed op te schrijven voor het familieverslag. Ze zorgde ervoor dat ze alles opschreef wat er gebeurde – dat vader Chris doopte, en dat beide opa’s getuigen waren bij de doop. En ze schreef zorgvuldig het getuigenis op dat Chris gaf na zijn bevestiging: ‘Ik wil mama, papa en mijn zusjes bedanken voor alles wat ik van ze leer’, zei hij. ‘Ik weet dat deze kerk waar is, en dat onze Hemelse Vader en Jezus van me houden.’

Janie vond dat de maand te snel voorbij was. Ze droeg op de gezinsavond haar verslaggevershoed en

haar verhalen voor. Ze vond het vooral leuk om de grote glimlach van haar broer te zien toen ze het verhaal van zijn doop voorgelezen had.

‘Janie,’ zei moeder, ‘papa en ik zijn trots op je, en ik weet zeker dat onze Hemelse Vader en Jezus dat ook zijn.’

Vader omhelsde haar en zei toen: ‘Jij hebt tot nu toe het familieverslag bijgehouden, en daarom mag je, net als de profeten in het Boek van Mormon, zeggen wie het nu gaat bijhouden. Wie wordt het?’

Janie keek eerst naar haar moeder, toen naar haar vader, en toen naar Chris. Ze zag dat zijn ogen net zo glommen als de hare een maand geleden. ‘Chris,’ ze ze, ‘ik geef het verslag aan jou.’ Ze gaf hem de hoed en het dierbare notitieboek. Toen Chris, met de verslaggevershoed op zijn hoofd, van plezier op en neer sprong, glimlachte Janie. Ze wist hoe hij zich voelde – het was erg leuk om de familieverslaggever te zijn. □

**Janie keek naar Chris.
Ze zag dat zijn ogen net zo glommen
als de hare een maand geleden.
‘Chris,’ ze ze, ‘ik geef
het verslag aan jou.’**



IN DE GOEDE VOLGORDE

LAUREL ROHLFING



‘Wij geloven dat de fundamentele beginselen en verordeningen van het Evangelie zijn: ten eerste, geloof in de Here Jezus Christus; ten tweede, bekering; ten derde, doop door onderdompeling tot vergeving der zonden; ten vierde, oplegging der handen voor de gave des Heiligen Geestes’ (Geloofsartikel 4).

Wat zou er gebeuren als je eerst ging studeren en dan naar de kleuterschool ging? Zou je kunnen leren rekenen voordat je kon optellen? Zou je kunnen rennen voordat je geleerd had te lopen? Wanneer je iets gaat leren, begin je meestal met het makkelijkste en gaat dan pas verder met iets moeilijkers. Je doet het in de goede volgorde.

Joseph Smith heeft gezegd dat je, wanneer je lid wordt van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, eerst geloof moet hebben, je moet bekeren, je moet laten dopen en broeders die daarvoor het gezag bezitten je de handen moet laten opleggen om de Heilige Geest te kunnen ontvangen. Wanneer we ons aan die eerste beginselen en verordeningen houden, komen we toe aan andere dingen die onze Hemelse Vader ons wil laten leren en doen.

Instructies

De plaatjes en verhaaltjes op de volgende bladzijden zijn voorbeelden van geloof, bekering, doop en de gave van de Heilige Geest.

1. Kleur de plaatjes.
2. Gebruik de poster voor een gezinsavondles over het vierde geloofsartikel.

Ideeën voor de participatieperiode

1. Speel de vier verhaaltjes na.
2. Laat de kinderen vertellen over hun ervaringen met geloof, bekering, doop en de gave van de Heilige Geest.
3. Laat planten zien in verschillende stadions – van een zaadje tot een volwassen plant – om te laten zien hoe ons begrip van het evangelie kan groeien (zie Alma 32).
4. Doe stenen van verschillende grootte in een zak. Schrijf op al die stenen ‘zonde’. Laat een van de kinderen de zak pakken en er mee rondlopen. Vertel de kinderen dat wij door het gewicht van onze zonden niet bij onze Hemelse Vader kunnen wonen. We kunnen ons van die zonden bevrijden door ons te bekeren. Haal de stenen uit de zak en zeg dat onze zonden ons vergeven worden als we ons bekeren, en dat we ze dan kunnen vergeten. We hoeven die enorme last daarna niet meer met ons mee te dragen.

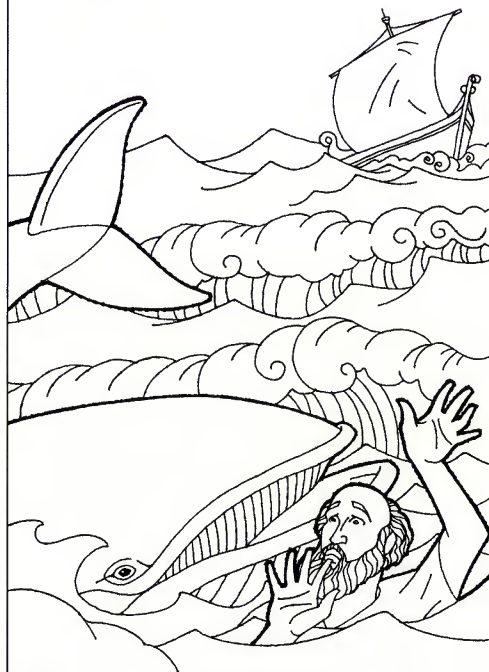
GELOOF IN DE HEER JEZUS CHRISTUS

Er kwamen twee blinde mannen bij Jezus en vroegen Hem om hen te genezen. Toen Jezus vroeg of ze geloofden dat Hij hun weer kon laten zien, zeiden ze: 'Ja, Here'. Jezus raakte hun ogen aan en zei: 'U geschiede naar uw geloof'. Toen ze hun ogen opendeden, konden ze zien (zie Matteüs 9:28-30).



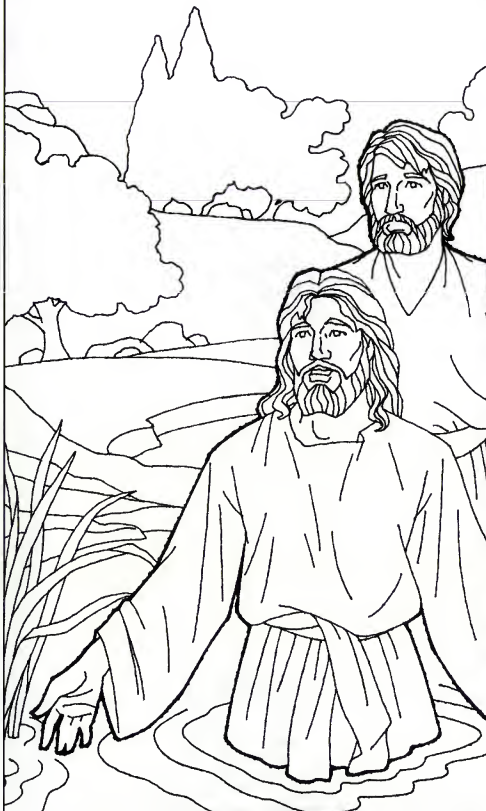
BEKERING

De Heer zei tegen Jona dat hij de mensen in Nineve moest waarschuwen dat ze zich moesten bekeren, omdat ze anders vernietigd zouden worden. De mensen waren zo slecht dat Jona bang was om er heen te gaan. Hij vluchtte op een schip. Jona werd op zee overboord gegooid en werd opgeslokt door een grote vis. Na drie dagen werd hij op het strand uitgespuwd, waarop de Heer weer tegen Jona zei dat hij naar Nineve moest gaan. Deze keer deed hij wat hem was geboden. Hij predikte bekering tot de mensen en 'toen God zag wat zij deden, hoe zij zich bekeerden van hun boze weg', werden zij niet vernietigd. (Zie Jona 1-3; Matteüs 12:40.)



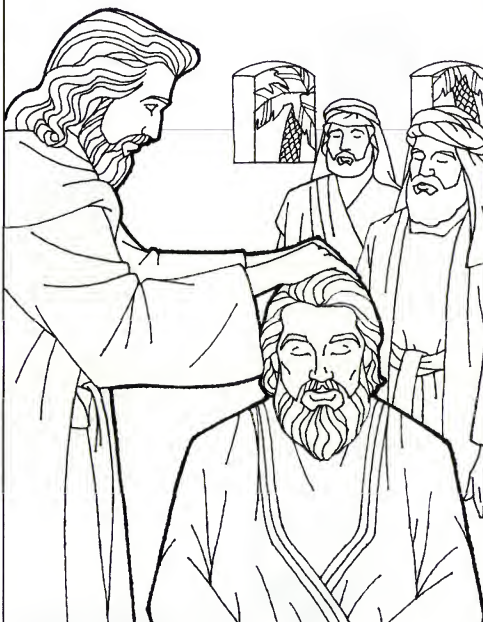
DOOP

Jezus ging naar Johannes de Doper en vroeg hem om Hem te dopen. Nadat Johannes Jezus in het water had ondergedompeld, zei onze Hemelse Vader: 'Deze is mijn Zoon, de geliefde, in wie Ik mijn welbehagen heb' (Matteüs 3:13-17).



GAVE VAN DE HEILIGE GEEST

Toen Jezus in Amerika aan de Nephieten verscheen, koos hij discipelen om Hem te helpen het evangelie te verkondigen. Voordat Jezus wegging, legde Hij zijn handen op het hoofd van iedere discipel en gaf 'Hij hun macht (...) om de Heilige Geest te verlenen' aan anderen (zie 3 Nephi 18:36-37).



CREATIEVE VRIENDEN



Diego Juarez (10) uit Guacara (Carbobo, Venezuela) is geboren in Monza (Italië), maar woont nu in Venezuela. Hij kijkt graag naar sport en doet soms aan karate.



Raquel de Nóbrega Estork uit Jaguaruna (in de staat Santa Catarina, Brazilië), zingt graag en vindt het leuk om met haar vriendinnen naar het jeugdwerk te gaan. Ze woont dertig kilometer van de kerk, en haar ouders nemen haar daar elke zondag mee naar toe.



Andrea Casa Ronchi (9) uit Tarma-Junin (Peru), houdt van schilderen, strips tekenen, dansen, lezen en leren – vooral rekenen. Ze houdt van dieren, vindt het leuk om te fietsen en speelt graag basketbal. Ze vindt het fijn om lid van de kerk te zijn en naar het jeugdwerk te gaan, en geeft graag haar getuigenis.



Teruki Kawasaki (9) uit Machida (bij Tokyo, Japan), zal gauw worden gedoopt. Hij houdt van sport en rekenen. Zijn lievelingssport is skiën.



Paula Eleziara Santos Duarte (12) uit Campina Grande (Brazilië) houdt ervan toespraken te houden, naar gebeden te luisteren en nieuwe vriendinnen te krijgen. Ze leest graag toespraken van president Ezra Taft Benson en artikelen in *A Liahona* (Portugeestalig).



Carolina Sanchez (11) uit Valencia (Carbobo, Venezuela) zit op school in groep acht. Ze vindt het fijn om te leren en wil later lerares worden.

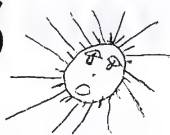


Paula Eleziara Santos Duarte



Carolina Sanchez

N IN HET NIEUWS



Andrea Casas Ronchi



Asuka Node (5) uit Urawa (in Saitama, Japan), zingt graag en speelt piano. Ze vindt het jeugdwerk ook erg leuk.



Akihisa Tashiro (4) uit Tochigi (Japan) houdt van eten, vooral loempia's. Hij doet graag mee aan sport op de kleuterschool, en hij houdt van zijn familieleden en van Jezus Christus.

Denyelly César Coelho (6) uit Campina Grande (Brazilië).



VAN VRIEND TOT VRIEND

Hebt elkander lief (zie Johannes 13:34).

Ouderling Yoshihiko Kikuchi is aan het begin van de Tweede Wereldoorlog geboren in Hokkaido (in het noorden van Japan). Zijn vader werd gedood toen een Amerikaanse duikboot zijn vissersboten tot zinken bracht. Ouderling Kikuchi, die nog maar vijf jaar oud was toen dat gebeurde, groeide op met een hekel aan Amerikanen.

Het was moeilijk voor de moeder van ouderling Kikuchi om na de dood van haar echtgenoot zelf haar vier kinderen op te voeden. Na een paar jaar lager middelbaar onderwijs ging Yoshihiko Kikuchi verder op een avondschool, terwijl hij overdag in een tofoewinkeltje werkte. Door dat uitputtende schema werd hij ernstig ziek en kwam in het ziekenhuis terecht.

'Hoewel ik geen lid van de kerk was, en zelfs geen christen', zegt ouderling Kikuchi, 'bad ik God om me te helpen. Ik genas op wonderbaarlijke wijze en ik weet dat dat niet alleen door de medicijnen, maar ook door de zegeningen van God gebeurde.'

Terwijl hij herstelde, logeerde Yoshihiko bij zijn oom. In het voorjaar van 1956 kwamen er twee Amerikaanse zendingen aan de deur. Omdat hij niets wist van de werkelijke oorzaken van de Tweede Wereldoorlog, was zijn eerste reactie: 'Nee, bedankt. Jullie Amerikanen

hebben mijn vader gedood.' De zendingen, die eigenlijk op hun voorbereidingsdag langs de deuren gingen, zeiden de jongeman dat ze een belangrijke boodschap voor hem hadden en dat ze hem graag een verhaal wilden vertellen over een jongeman van ongeveer zijn leeftijd: Joseph Smith. Hij zei dat hij tien minuten zou luisteren.

'Ze vertelden me dat prachtige verhaal over Joseph Smith die onze Hemelse Vader en de Zoon zag', zegt ouderling Kikuchi. 'Ik voelde een fijne geest. Mijn leven werd er meteen door veranderd, en ik vroeg of ik er meer over kon horen. Na twee weken liet ik me dopen.'

Na zijn bekering merkte hij dat zijn mening over de dood van zijn vader veranderd was. Hij volgde de leringen van de Heiland om elkander lief te hebben (zie Johannes 13:34) en je vijanden lief te hebben (zie Matteüs 5:44).

Jaren later, nadat ouderling Ki-



kuchi geroepen was als algemeen autoriteit, ondernam hij met zijn vrouw een reis over de vlakten langs de oude pioniersroute van de oostelijke Verenigde Staten naar Utah. 'Al vanaf de tijd dat ik pas lid van de kerk was geworden, heb ik willen voelen hoe de pioniers zich voelden temidden van hun vervolging, beproevingen en ontberingen', zegt ouderling Kikuchi. 'Ik heb al zoveel gelezen over de pionierstijd.'

Toen zij in Missouri Adam-ondi-Ahman aandeden, vroegen de zendingelingscheparen die daar werkzaam waren of ouderling Kikuchi die avond wilde spreken op een haardvuuravond. Hij ging daarmee akkoord, en vertelde 's avonds over de haat die hij als jongen voor de Amerikanen had gekoesterd, waarna hij zei: 'Maar omdat ik mijn geliefde Heiland had gevonden door het werk van nederige zendingen die me over het voorsterfelijk bestaan onderwezen, ontdekte ik dat ik een van de zonen van mijn Hemelse Vader ben. Mijn hele inzicht veranderde. Mijn normen en begrip van de betekenis van het leven veranderden door het evangelie. Het leven heeft een doel en wij hebben het licht van het evangelie, de geest van de Heer, de macht van God om de nodige verordeningen te krijgen, de liefde van God, en de grote hoop dat wij weer zullen leven en God zullen ontmoeten.'

'In zeker opzicht ben ik er dankbaar voor dat mijn vader de duikbootaanval niet overleefd heeft, want als hij wèl in leven was geble-

NAAR EEN INTERVIEW DAT JANET PETERSON HAD MET OUDERLING YOSHIHIKO KIKUCHI VAN DE ZEVENTIG

ven, zou ik waarschijnlijk geen lid van de kerk zijn geworden. Mijn leven zou dan heel anders zijn geweest. Waar ik geboren en opgegroeid ben, was de kerk er niet – en die is daar nog steeds niet. Ik zou gewoon naar school en naar de universiteit zijn gegaan, en ik was misschien niet nederig genoeg geweest om het evangelie te aanvaarden wanneer ik het gehoord had.'

Ouderling Kikuchi zei toen ook tegen de zendelingegechtparen: 'Ik ben zo dankbaar dat u dochters en zoons hebt opgevoed om als zending te werken. Eigenlijk waren het uw zoons die bij mij aan de deur kwamen. U zult zeggen: "Mijn zoon is niet naar Japan geweest." Maar toch kwam hij naar mijn deur, omdat u gebeden hebt voor alle zendingen, en er zendingen bij mij kwamen en mij vreugde gaven. Omdat u uw zoons en dochters hebt opgevoed en op zending hebt gestuurd, zijn er in Japan veel harten geraakt, en bovendien in de Filipijnen, Zwitserland, Duitsland, Hawaï en elders. Er klopten ècht een zending uit Idaho en een zending uit Salt Lake City bij mij aan. Ik weet dat God leeft, dat Jezus de Christus is, en dat deze kerk waar is.' □



EEN ZEGEN VOOR MEI LIN

VICKI BLUM (GEBASEERD OP EEN WAARGEBEURD VERHAAL)

**'Is er iemand bij u ziek?
Laat hij dan de [ouder-
lingen] der gemeente tot
zich roepen, opdat zij
over hem een gebed
uitspreken (. . .)'
(Jakobus 5:14).**



Hung Hseng Chr zat aan de oever van de rivier op het gras en keek naar het water dat tegen de stenen aanklotste. Hij voelde de hete zon op zijn huid en de lucht die zwaar en vochtig was. Er liep een traan over zijn wang, die hij snel met de rug van zijn hand wegveegde.

De familie van Hseng Chr woonde al generaties lang in Taiwan. Hij was trots op zijn volk, want ze waren lang geleden grote krijgers geweest, en hij wilde net zo sterk en moedig zijn als zij.

Maar het was wel moeilijk om moedig te zijn terwijl zijn zus, Hung Mei Lin, zo ziek was. Ze lag in het ziekenhuis in Tai Tung, en de dokters wisten niet wat haar mankeerde, behalve dat ze verschrikkelijk hoge koorts had. Ze hadden gezegd dat ze niets meer voor haar konden doen. De laatste keer dat Hseng Chr bij haar was geweest, had ze er net zo stil en teer uitgezien als een oud bundeltje rijstestro.

'Hallo!' zei een stem.

Hseng Chr keek op en zag de donkere ogen en de brede glimlach van tante Hung, de zuster van zijn vader. Ze was kort geleden lid geworden van een nieuwe kerk. Hseng Chr herinnerde zich dat ze les had gekregen van twee jongemannen die mormoonse zendingen werden genoemd. Daarna had zijn tante hen niet zo vaak bezocht; en de enkele keer dat ze er wel was, hadden zijn vader en zij een woordenwisseling over godsdienst gehad.

'Hallo', antwoordde Hseng Chr haar lusteloos.

Zijn tante was naast hem in het gras gaan zitten en sloeg nu haar armen om hem heen. Plotseling voelde hij zich veel beter, zoals altijd als ze op bezoek kwam. 'Ik zat aan Mei Lin te denken', zei hij.

'Ik ook', zei zij.

'Ik wil niet dat ze doodgaat.'

Zijn tante kneept zachtjes in zijn hand. 'Ik ga je vader vragen of mijn vrienden Mei Lin een zegen mogen geven.'

Hseng Chr keek zijn tante verbaasd aan. 'Een zegen?' vroeg hij. 'Wat is dat?'

'Nou,' zei zijn tante langzaam, alsof ze probeerde iets moeilijks uit te leggen, 'een zegen is een bijzonder gebed dat uitgesproken wordt door mannen die het priesterschap dragen.'

Nu was Hseng Chr nog meer in de war. 'Wat is dat, het priesterschap?'

'Dat is de macht en het gezag om in Gods naam te handelen. Die mannen – die vrienden van me – bidden dan voor Mei Lin, en als God wil dat ze blijft leven en wij geloven dat God haar kan redden, zal ze ook blijven leven.'

De jongen kreeg een vreemd gevoel. Het leek alsof iets hem bang maakte en tegelijk opvrolijkte. Hij wist dat hij graag wilde dat Mei een zegen ontving van de priesterschap, zodat ze beter kon worden.

Hij wachtte op het gras terwijl tante Hung naar het huis liep. Hij zag hoe ze de deur opendeed en zijn vaders naam riep. Hij zag het ernstige gezicht en de hangende schouders van zijn vader in de deuropening, maar de afstand was te groot om te horen wat zijn tante zei. Vader schudde zijn hoofd en draaide zich om. Tante Hung bleef praten. Ze had haar hand op vaders arm gelegd en keek in zijn gezicht. Vader haalde zijn schouders op en ging terug het huis in.

Tante Hung liep een stukje terug en zwaaide naar Hseng Chr om met haar mee te gaan. 'Hij vond het goed', riep ze. 'Laten we opschieten.'

ILLUSTRATOR: DON WELLER





Hij wachtte op het gras terwijl tante Hung naar het huis liep. Hij zag hoe ze de deur opendeed en zijn vaders naam riep. Hij zag het ernstige gezicht en de hangende schouders van zijn vader in de deuropening.

kamer binnen. Hseng Chr bleef staan. Het bed was leeg.

Hij stond maar te staren en geloofde zijn ogen niet. Mei Lin zat in een stoel naast haar bed en keek naar plaatjes in een boek. Haar donkere ogen waren helder, haar huid had weer een normale, gezonde kleur en haar armen hingen niet meer slap neer. Plotseling besefte hij dat tante Hung gelijk had gehad. Er bestond werkelijk een macht van God. Wanneer hij binnenkort zijn tante sprak, zou hij haar vragen meer uit te leggen over het priesterschap.

Mei Lin keek naar hem en glimlachte. Hseng Chri rende met uitgestrekte armen naar haar toe. □

Korte tijd later stond hij bij het bed van zijn zusje te kijken hoe twee jonge zendingen hun handen op haar hoofd legden. Terwijl ze spraken, kreeg hij een warm gevoel van binnen. Toen de zegen was uitgesproken, liep hij zwijgend met zijn tante naar huis, terwijl de zon op hun rug scheen.

Toen het tijd was voor het avondeten, ging de hele familie van Hseng Chr op bezoek bij Mei Lin – dat hadden ze de afgelopen week elke dag rond die tijd gedaan. De jongen was er al aan gewend geraakt dat zijn maag bleef rommelen onderweg naar het ziekenhuis en terug. Hij vond het niet meer zo erg om honger te hebben, want de laatste tijd leek het wel of alles wat hij at halverwege bleef steken.

Hseng Chr kon gewoon niet wachten en begon zich te haasten. Hoe dichterbij de familie bij het ziekenhuis kwam, hoe sneller hij liep. Uiteindelijk kon hij zich niet meer bedwingen. Hij liet zijn vader, moeder en de jongere kinderen achter en rende de laatste straat alvast vooruit. Hij vloog de trap op en stormde Mei Lins



Toets uw kennis van de kerkgeschiedenis

(Antwoorden op de volgende bladzijde)

1. Wat is bekend geworden als de gevangenis-tempel?
2. Welke beroemde Engelse romancier ging in 1863 te Londen aan boord van een schip om het vertrek van mormoonse emigranten vast te leggen?
3. Wie was de jongste van de 18 vrouwen die aanwezig waren bij de organisatie van de zustershulpvereniging in 1842 te Nauvoo?
4. Op de avond van 26 juni 1844, toen Joseph Smith in Carthage gevangen zat, profeteerde hij tot Dan Jones, die daar ook was. Wie was Dan Jones en wat was de profetie?
5. Wat was de reden dat de algemene oktoberconferentie in 1850 een maand eerder, op 6-8 september, werd gehouden?
6. Welke president van de kerk maakte als eerste president een rondreis door Europa?
7. Welke twee tijdschriften werden in 1929 samengevoegd en verschenen als *The New Improvement Era*?
8. Van welke president van de kerk waren de zoons werkzaam als zijn raadgever?
9. Hoe lang na de organisatie van de zustershulpvereniging werd het huisbezoekprogramma ingesteld?
10. Wat was het eerste 'wonder' dat verricht werd in De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen?
11. Waarom stelden president en zuster Benson hun huwelijk twee jaar uit nadat hij van zending was teruggekeerd?
12. Wat was de eerste taak van de pioniers toen zij in de Salt Lake Valley aankwamen?
13. Wie liet zich, na Joseph Smith en Oliver Cowdery, als derde lid van de kerk dopen?
14. Wie deelde 't Boek van Mormon en de Leer en Verbonden in verzen in, met voetnoten en verwijzingen?
15. Wanneer werd er in de kerk met de vastendag begonnen?

Antwoorden

1. In *A Comprehensive History of the Church* noemde B.H. Roberts de gevangenis van Liberty de 'gevangenis-tempel'. Joseph Smith zat van november 1838 tot april 1839 in die gevangenis. 'Zo lang de profet daar was' werd de gevangenis meer gezien als een tempel dan een gevangenis. De heiligen gingen naar de gevangenis toe om 'bemoediging, raad en het woord des Heren te ontvangen'. In de gevangenis van Liberty schreef de profet een brief, waarvan gedeeltes later als de afdelingen 121, 122 en 123 in de Leer en Verbonden werden opgenomen.

2. Charles Dickens ging aan boord van de pakketboot Amazon, vastbesloten om een onbevooroordeeld toeschouwer te zijn. Maar hij zou 'tegen hen [de mormoonse emigranten] getuigen als daar reden toe was (...). Tot mijn grote verbazing was die reden er niet.' In een artikel dat twee weken later gepubliceerd werd, merkte Dickens op dat als hij niet geweten had dat de passagiers mormoon waren, hij hen de 'keur en bloem van Engeland' had genoemd.

3. Bathsheba W. Smith was met 19 jaar de jongste vrouw aanwezig bij de organisatie van de zustershulpvereniging. Tijdens haar leven breidde de ZHV zich uit van 18 naar 40.000 leden. Zij was vanaf 1901 tot aan haar dood in 1910 werkzaam als algemeen presidente.

4. Dan Jones was een kapitein uit Wales en een nieuwe bekeerling. Joseph Smith profeteerde dat hij op zending zou gaan naar Wales. Twee

maanden later, op 28 augustus 1844, ging Jones naar Wales, waar hij deel had aan de bekering van 4000 mensen. In de jaren vijftig van de vorige eeuw vervulde hij nog een zending, toen lieten 2000 mensen zich dopen.

5. In 1850 ving de 'jaarlijkse herfstconferentie' aan op 6 september, een maand eerder dan gewoonlijk, zodat de broeders die naar de Verenigde Staten moesten reizen, geen hinder zouden ondervinden van het slechte weer.

6. In 1906 maakte president Joseph F. Smith, vergezeld door presidentende bisschop Charles W. Nibley, een rondreis door Europa, waarbij zij de zendingsgebieden bezochten en de leden ontmoetten.

7. Ten einde het aantal tijdschriften in de kerk terug te dringen, werd de *Improvement Era*, het tijdschrift van de Young Men's Mutual Improvement Association, en *The Young Women's Journal*, het tijdschrift van de Young Ladies' Mutual Improvement Association, in 1929 ondergebracht in het maandelijks tijdschrift *The New Improvement Era*.

8. President Brigham Young. Zijn zoons John Willard en Brigham jr. waren van 1873 tot de dood van hun vader in 1877 werkzaam als zijn raadgevers.

9. Op 28 juni 1843, iets meer dan een jaar na de organisatie van de ZHV, werd er een comité van zusters in het leven geroepen om 'armen en lijdenden te bezoeken, en de rijken te vragen hulp te geven, om voor zo ver dit

mogelijk was de behoeften van allen te lenigen'. Dit programma van 'huisbezoeksters' is sindsdien in werking geweest.

10. In april 1830, kort na de oprichting van de kerk, wierp Joseph Smith een duivel uit bij Newel Knight, die zich een maand later liet dopen.

11. Na zijn zending 'wachtte' president Benson op zuster Benson, die van augustus 1924 tot juni 1926 een zending vervulde in Hawaii.

12. De eerste taak van de pioniers was de zaden te zaaien die zij mee hadden gebracht. Het ploegen was op 23 juli begonnen door een groep die vooruit was gegaan en nam ook 24 juli in beslag, de dag dat de pioniers de valleien binnenkwamen.

13. Samuel H. Smith, een broer van Joseph Smith, is naar verluidt de derde geweest die zich heeft laten dopen in de kerk.

14. In 1878 ging Orson Pratt naar Engeland om het Boek van Mormon en de Leer en Verbonden te stereotyperen die hij daarvoor had onderverdeeld in verzen.

15. Volgens berichten in de *Times and Seasons* waren er ten tijde van de profet Joseph Smith al vastendagen. Op 7 juni 1849 hielden alle wijken in Salt Lake City een vastenvergadering. Tot 5 november 1896 werd de vastendag gehouden op de eerste donderdag van de maand. Op 6 december 1896 werd de vastendag voor het eerst op zondag gehouden. ■

Hoe u meer inspiratie en leiding kunt ontvangen

Hoewel ik minder dan een jaar lid ben van de kerk wil ik toch vertellen wat ik geleerd heb over het ontvangen van inspiratie:

* Bid voortdurend. Ik kan niet altijd op mijn knieën gaan, maar mijn relatie tot mijn Hemelse Vader maakt het mogelijk om met Hem te 'praten', waar ik ook ben.

* Lees elke dag in de Schriften of ander kerkmateriaal, overdenk daarna wat u gelezen hebt en pas het toe in uw leven.

* Luister naar uw bischop, huisonderwijzers en huisbezoeksters. Stel hun vragen en bespreek datgene waar u mee zit. Als u deze zaken voor uzelf houdt, kan

er verwijdering tussen u en anderen ontstaan.

* Sta open voor inspiratie. Inluisteringen van onze Hemelse Vader komen wanneer u ze het minst verwacht. Ik heb altijd een nauwe, persoonlijke relatie tot God en onze Heiland gehad. Dit helpt mij bijzonder veel bij de verzorging

van onze gehandicapte dochter, bij wie op tweejarige leeftijd leukemie werd geconstateerd en die hersenletsel opliep als gevolg van een bestralings-therapie en nu epileptische aanvallen heeft. Zonder de bovenstaande stappen denk ik niet dat ik deze beproeving had kunnen doorstaan.

Wij deden het zo:

Bid en doe

Na mijn karweitjes te hebben afgewerkt, drong het ineens tot mij door dat ik mijn sleutels kwijt was. Ik zocht in alle kamers van het huis, de garage, in mijn auto en in de zakken van mijn kleren. Ik heb drie keer mijn handtasje op z'n kop gezet en zelfs in de koelkast gekeken. Na een paar uur gezocht te hebben becroop mij toch enige paniek. Ik had volgens mij alles gedaan wat ik kon doen toen de gedachte bij mij opkwam dat ik op mijn knieën moest gaan om mijn Hemelse Vader om hulp te vragen. Mijn gebed was kort en ter zake doende. Toen ik opstond voelde ik mij kalm worden. In minder dan tien minuten kwamen zes woorden in mijn gedachten: 'De sleutels zitten in de deur.' Ik ging naar de deur en daar waren mijn sleutels, in het slot waar ik ze vijf uur eerder had

ingestoken. Ik had inspiratie en leiding ontvangen door eerst alles te doen wat ik zelf kon doen en daarna om hulp te bidden.

Heb naastenliefde

Nu onze oudste zoon op zending is en wij corresponderen over bepaalde teksten die ons aanspreken, ben ik mij nog meer gaan realiseren hoeveel kracht de Schriften schenken. Ik had sterk het verlangen mezelf te ontplooien zoals hij zich ontplooit. Door persoonlijk gebed kwam de inspiratie om de Heiland nog beter te leren kennen door zijn woorden. Ik heb het licht van begrip ervaren, in het bijzonder toen ik Moroni 7:21-48 las. De ideeën over geloof, hoop en liefde zijn duidelijk en eenvoudig. 'Naastenliefde is de reine liefde van Christus, en duurt voor eeuwig' (Moroni 7:47). Bij het over-

denken van deze eeuwige waarheid, besef ik dat het een voorrecht is om anderen dienen, en het is mijn verlangen dagelijks leiding te ontvangen van mijn Hemelse Vader.

Wees optimistisch

Geloof in mijn Hemelse Vader en zijn Zoon Jezus Christus, en gebed zijn de steunpilaren van de leiding en inspiratie die ik ontvang. Wees optimistisch, verlies uw gevoel voor humor niet en geloof. Alles zal er soms heel slecht uitzien, maar geloof me, er komt een oplossing. Niet altijd de oplossing die wij willen, maar er komt een oplossing. Een van mijn lievelingsteksten is: 'Ik hef mijn ogen op naar de bergen: vanwaar zal mijn hulp komen? Mijn hulp is van de Here, die hemel en aarde gemaakt heeft' (Psalm 121:1-2). Hij heeft mij bijgestaan in ziekte, echt-

scheiding, de dood van mijn ouders, vrienden en kennissen, en andere moeilijke situaties. Hij was er ook in gelukkige tijden, zoals geboorten, vakanties enzovoort. Ik kan mij altijd op Hem verlaten.

Heb geduld

Het staat voor mij vast dat als ik leiding nodig heb, ik het beste de Heer kan vragen. Bovendien is het belangrijk te geloven dat de leiding en inspiratie die ik verlang, beschikbaar is en mij zal worden gegeven. Geduld is daarbij een belangrijke factor. Geregeld vasten en bidden brengt verlichting van tegenspoed. En tot slot luister ik zo goed mogelijk naar de Geest. Gewoonlijk voel ik mij het dichtst bij de Geest als ik de Schriften bestudeer.

Studeer en mediteer

Bijna een jaar geleden heb ik een godsdienstige vraag opgeschreven waar ik antwoord op wilde hebben. Ik ging op zoek naar het antwoord en schreef te ideeën op die mij te binnen schoten. In de dagen die daar op volg-

den, bestudeerde ik de Schriften, bad en verlangde oprecht naar kennis over deze zaken. Overdag en zelfs als ik in bed lag, kreeg ik meer ideeën die ik in het kort opschreef en naderhand bestudeerde. Door het antwoord op de oorspronkelijke vraag, ging ik het belang van de woorden 'Ontvang de Heilige Geest' inzien. Vanaf dat moment probeerde ik meer aan onze Hemelse Vader, Jezus Christus en hun werken te denken. Het viel mij later op dat ik veel meer zelfvertrouwen had. Soms pauzeerde ik even en dacht na over mensen, waarom ze bepaalde dingen hadden gedaan. De antwoorden kwamen gemakkelijk en daardoor zag ik de leiding en begreep ik de relatie tot mijn Hemelse Vader. Ik kreeg grotere waardering voor Hem. Ik zag duidelijk in hoe mijn relatie met mijn naasten in het afgelopen jaar was verbeterd door het werk van de Heer met mij. Ik merkte dat mijn gedrag verbeterd was.

Ga naar de tempel

President Ezra Taft Benson deed in de aprilconferentie van 1987 een uitspraak die ik aan de muur van mijn slaapkamer heb gehangen. Zij luidt als

volgt: 'Ik beloof u dat als u vaker naar de tempel van onze God gaat, u meer persoonlijke openbaring zult ontvangen om uw leven tot zegen te zijn, zoals u hen die ons zijn voorgedaan tot zegen bent.' Daar het altijd moeilijk voor mij is om te beslissen of een ingeving van de Heer komt of dat het mijn eigen wens is, besloot ik de woorden van president Benson te testen. Nu ik vaker naar de tempel ga, is dat een zegen in mijn leven gebleken. Ik heb meer vrede en troost in mijn leven en mag nu lieve tempelwerkers tot mijn vrienden rekenen. Ik krijg ook meer inspiratie en leiding.

Luister naar de Geest

Leg God niet te snel het zwijgen op. Ga na gebed niet direct door met uw bezigheden. Neem de tijd om te luisteren naar wat Hij u wil zeggen. Hoe meer u luistert, hoe meer u zult horen. Het is aan u. Probeer het. In de stilte kan de stille, zachte stem gehoord worden. 'Bidt en u zal gegeven worden; zoekt en gij zult vinden; klopt en u zal opengedaan worden. Want een ieder, die bidt, ontvangt, en wie zoekt, vindt' (Matteüs 7:7-8).

Stappen naar meer inspiratie:

- 1** Vast en bid geregeld om inspiratie en leiding.
- 2** Bestudeer de Schriften om de Geest te voelen.
- 3** Luister naar de influisteringen van de Geest.
- 4** Volg de raad op om vaak naar de tempel te gaan.

De bovenstaande suggesties van lezers zijn afkomstig uit de Church News van 11 augustus 1990.

HLD-zendingen arriveren in Roemenië

Op 4 september j.l. is de eerste groep zendingen van de kerk in Boekarest aangekomen. Alle leden van de groep (drie echtparen en twee zendingzusters), hebben een achtergrond in de geneeskunde of kinderpsychologie.

In een gesprek met de *International Magazine* van de kerk, zei hun zendingspresident, Dennis B. Neuschwander van het Zendingsgebied Wenen

Oostenrijk-Oost: 'De grootste handicap waar deze zendingen mee kampen, is het gebrek aan medische kennis bij de Roemeense doktoren. De plaatselijke overheden en medische instellingen zijn dan ook erg blij met de hulp die de kerk aanbiedt.'

Op de vraag of de groep zendingswerk zal bedrijven, antwoordde hij dat ze vragen over de kerk zullen beantwoorden, en actief

betrokken zullen zijn bij de leden die al in Boekarest zijn, maar hun specifieke taak is met de overheidsinstanties samen te werken en de medische en psychologische begeleiding in de weeshuizen in Boekarest te verbeteren.

De aankomst van deze zendingen is een vervulling van de wens die door ouderling Russell M. Nelson van de Raad der Twaalf verwoord is toen hij

Roemenië in februari dit jaar bezocht om het land toe te wijden voor de prediking van het evangelie. Hij zei: 'Wij hopen dat bekwame echtparen hier zullen komen en hulp geven waar de behoefte het grootst is. We hopen dat de echtparen zullen gaan in de geest van Ammon [in het Boek van Mormon] en hulp zullen bieden waar dat nodig is.'

De redactie



De eerste groep HLD-zendingen in Roemenië sinds de revolutie.

De zendelingenpagina's

In de zendelingenpagina's deze maand een verslag van Alexandra Onstein uit de Wijk Haarlem, die een zending vervult in het Zendingsgebied Bristol Engeland, en Hans Veenstra uit de Wijk Groningen, die op zending is in het Zendingsgebied Leeds Engeland.



Hans Veenstra

Hallo allemaal!

Hier een teken van leven uit Billingham. Dat ligt in het Zendingsgebied Leeds Engeland. Het is mijn derde standplaats tot dusverre. Alweer meer dan een jaar geleden, op 28 september 1989, ging ik naar het opleidingsinstituut voor zendelingen. Ik ben op zending omdat ik weet dat mijn Hemelse Vader dat van mij verlangt. Zoals Abraham gehoorzaamde en daardoor de reden van het gebod leerde, zo begrijp ik nu ook beter waarom iedere jongeman gevraagd wordt om op zending te gaan. Ik leer hier zoveel! Het is zo geweldig

dat je de kans hebt om mensen het herstelde evangelie van Jezus Christus te onderwijzen en ze te zien veranderen. Dit is nog een reden waarom ik op zending wilde, om anderen te laten delen in de bron waaruit ik mijn zegeningen ontvang.

Het noorden van Engeland is het industriegebied van Engeland. In het zuiden maakt men graag het grapje dat je hier alleen zwart-witfoto's kunt maken, omdat hier alles grijs is. Maar dat valt echt mee. Buiten de steden is het mooi.

De mensen hier zijn vrij stug en hebben veel vastgebakken vooroordelen tegenover de 'mormonen'. Maar goed, Christus kon ook niet iedereen bekeren. Bekering en de drang om zich te veranderen moet van binnenuit komen, en het enige wat we als zendelingen kunnen doen is mensen helpen de weg te vinden. Als iemand deze hulp aanvaardt, is dat het mooiste wat je kan overkomen!

Het is zo belangrijk dat leden helpen bij het zendingswerk. Tijdens de doopdiensten hier richt men zich nu meer op de onderzoekers en de familie van de dopelingen. Daarom wordt er gesproken over de her-

stelling. Dit boeit en werpt vragen op bij deze mensen, wat weer leidt tot meer mogelijkheden tot onderwijs.

Toen ik werd aangesteld als zending werd mij gezegd dat ik de gave van talen zou hebben. Ik dacht: Hoef niet, ik spreek al Engels. Maar ik ben blij ermee gezegend te zijn, want schoolengels is wel wat anders dan wat ze hier spreken.

Het is fantastisch om op zending te zijn en de Heer te dienen. Ik ben zo dankbaar dat Hij mij geroepen heeft. Het mag dan twee jaar 'kosten', maar het levert meer op dan het kost.

Ik wil hierbij iedereen in Nederland danken voor de hulp die ik ontvang, in wat voor vorm dan ook.

Ik weet dat ik het evangelie van Jezus Christus onderwijs. Zijn evangelie maakt het leven meer dan waard om te leven en geeft het inhoud. ■

Ouderling Veenstra, met de stad Billingham op de achtergrond.



Alexandra Onstein

18 januari was de dag waar ik een paar maanden met gemengde gevoelens naar toe had geleefd. Ik wist dat ik een goeie beslissing had genomen, een drastische ommekeer had gemaakt. Het leek net of alle problemen die er daarvoor waren, geleidelijk verdwenen en er een innerlijke tevredenheid ontstond. Ik had het gevoel dat de Heer me alleen al voor het nemen van mijn beslissing zegende, en ik dacht: hoeveel meer gezegend zal ik worden als ik echt op zending ben!

Toch was het moeilijk om alles en vooral iedereen achter te laten, maar ach, wat is nou anderhalf jaar?

Het opleidingsinstituut voor zendingelingen was een hele goede ervaring. Omdat de Geest er altijd aanwezig is, is het de perfecte school voor de zending.

Op weg van Londen naar Bristol ging er een heleboel door me heen: Wie zal mijn collega zijn? Waar zal ik geplaatst worden? Hoe zullen de mensen zijn?

Het zendingsgebied Bris-



tol beslaat het zuidwestelijke deel van Engeland (Cornwall, Devon, Somerset, Avon, het gebied rond Bristol, een deel van Gloucestershire) en een groot deel van Wales. Het is een van de mooiste gebieden van Groot-Brittannië. Ik werd in Wales geplaatst.

Wales is een apart land, met aparte mensen, gewoonten en taal. Er valt hier gemiddeld meer regen dan in Nederland, dus is het hier heel groen. Ook is het hier heel heuvelachtig en de heuvels worden bewoond door een heleboel schapen. De inwoners van Wales zijn

uiterst vriendelijk en gastvrij. De fout die ik in het begin maakte, om alles wat Brits was Engels te noemen, heb ik snel afgeleerd. Wales is Wales en niet Engeland, wat logisch is.

In juli 1990 was de kerk 150 jaar in Wales en dat werd gevierd ook. Wales wordt ook wel het 'Land of Song' genoemd en dat bevestigt het zeker met deze viering. Het werd gevierd met een Noson Lawen, wat zoveel wil zeggen als een muzikaal samenzijn (met roadshow). Iedereen werd uitgenodigd om zijn/haar muzikale talenten ten gehore te brengen. Zondag was er een meer officiële aangelegenheid, de Gymanta Gann. Een samenzang, waarbij we ook het een en ander te horen kregen over de geschiedenis van de kerk in Wales. Het was een grandioze ervaring voor mij. Toen aan het eind van de avond het volkslied van Wales en het traditionele 'We'll keep a welcome in the hills' werd gezongen, voelde ik me heel trots dat ik de eerste helft van mijn zending in Wales had doorgebracht.

Een zending is een heel goede ervaring voor me. Ik denk dat ik ervaringen opdoe die ik op geen andere manier kan opdoen. Ik heb geleerd om volledig op de Heer te vertrouwen. Ik weet dat als ik mijn deel doe, de Heer de rest zal doen.

Ik ben dankbaar dat ik de beslissing genomen heb om op zending te gaan, om de Heer te dienen, zijn invloed in mijn leven te herkennen en een instrument in zijn hand te zijn. ■



Het decor van de Noson Lawen. Croeso betekent 'welkom' in het Welsh. Daaronder de vlag van Wales.

In het zendingsveld

Paula Andriessen - Utah Salt Lake City South Mission, 7938 South 3500 East, Salt Lake City, Utah 84121, USA **Petra Chardon** - Canada Calgary Mission, 6940 Fisher Road S.E. Suite122, Calgary, Alberta T2H 0W3, Canada **Jeroen Decker** - Washington Seattle Mission, P.O. Box 3887, Bellevue, Washington 98009, USA **Jan Dijkwel** - Utah Salt Lake City North Mission, 57 West South Temple, Suite 452, Salt Lake City, Utah 84101, USA **Johanna Dusseljee** - Arizona Phoenix Mission, 6265 North 82nd Street, Scottsdale, Arizona 85250, USA **Rodrigo Fuenzalida** - Zendingsgebied Amsterdam Nederland, Noordse Bosje 16, 1211 BG HILVERSUM, Nederland **Raymond Greef** - California Anaheim Mission, 760 North Euclid - suite 213, Anaheim, Californië 92801, USA **Marco Gunster** - England London South Mission, 484 London Road, Mitcham, Surrey, England CR4 4ED **Nel de Hoog** - Zendingsgebied Amsterdam Nederland, Noordse Bosje 16, 1211 BG HILVERSUM, Nederland **Dennis Hullemans** - England Manchester Mission - Paul House, Stockport Road, Timperley, Altringham, Cheshire, WA15 7UP England **Johan Jansen** - California Santa Rosa Mission 2777 Cleveland Ave. # 105, Santa Rosa, Californië 95401, USA **Jelmer de Jonge** - Mission Suisse de Genève, Chemin William-Barby 8, CH-1292 Chambesy, (GE) Zwitserland **Esther de Kock** - England Manchester Mission - Paul House, Stockport Road, Timperley, Altringham, Cheshire, WA15 7UP England **John en Petronella Lemmens** - Frankfurt-tempel, Talstraße 10, 6382 Friedrichsdorf 1, West-Duitsland **Ricardo Maxwell** - England London Mission, 64-68 Exhibition Road, London, England SW7 2PA **Esther Mulder** - Minnesota Minneapolis Mission, 5931 West 96th Street, Bloomington, Minnesota 55438, USA **Joeri Mulder** - Zendingsgebied Antwerpen België, Appelmansstraat 24, B-2000 Antwerpen **John Muntinga** - England Bristol Mission, Southfield House, 2 Southfield Road, Westbury on Trym, Bristol, England BS9 3BH **Alexandra Onstein** - England Bristol Mission, Southfield House, 2 Southfield Road, Westbury on Trym, Bristol, England BS9 3BH **Mel Oppermann** - North Carolina Charlotte Mission, 6407 Idlewild, suite 533, Charlotte, North Carolina 28212, USA **Remy van der Put** - Mission Française de Paris, 23, Rue du Onze Novembre, 78110 Le Vesinet, Frankrijk **Steven van Rangelrooy** - England London Mission, 64-68 Exhibition Road, London, England SW7 2PA **Marcel van Rooij** - England Leeds Mission, Technocentre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire England LS18 5BJ **Jos Rutten** - Texas Houston East Mission - 16333 Hafer Road, Houston, Texas 77090, USA **Marijke Rutten** - England London Mission, 64-68 Exhibition Road, London, England SW7 2PA **Robert Teske** - England Bristol Mission, Southfield House, 2 Southfield Road, Westbury on Trym, Bristol, England BS9 3BH **Serge Vandendriessche** - England Bristol Mission, Southfield House, 2 Southfield Road, Westbury on Trym, Bristol, England BS9 3BH **Hans Veenstra** - England Leeds Mission, Technocentre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire England LS18 5BJ **Kenneth Vernes** - Salt Lake City Utah Mission, 7938 South 3500 East, Salt Lake City, Utah 84121, USA **Lucas en Adele Vreeken** - Waldstraße 42, 6365 Rosbach-Rodheim 3, West-Duitsland **Bep van Wijk** - Frankfurt-tempel, Talstraße 10, 6382 Friedrichsdorf 1, West-Duitsland **Peter Woodman** - Zendingsgebied Brussel België, 87, Blvd. Brand Whitlock, B-1040 Brussel, België

Indien er een adres ontbreekt cq. verkeerd vermeld staat, neem dan a.u.b. contact op met het Kerkelijk vertaalbureau, postbus 224, 3430 AE Nieuwegein, Nederland.

Nieuwgroepen zendelingen



Dennis Hullemans meldde zich op 23 augustus j.l. bij het opleidingscentrum te Lingfield, waarna hij doorreisde naar het Zendingsgebied Manchester.



Johanna Dusseljee meldde zich op 10 oktober j.l. bij het opleidingscentrum te Provo, waarna zij doorreisde naar het Zendingsgebied Phoenix Arizona.



Esther Mulder meldde zich op 17 oktober j.l. bij het opleidingscentrum te Provo, waarna zij doorreisde naar het Zendingsgebied Minneapolis Minnesota.



Joeri Mulder meldde zich op 17 juli j.l. bij het Zendingsgebied Antwerpen.

TIPS VOOR TOESPRAKEN

Zo nu en dan zal men u vragen een toespraak te houden in een kerkdienst. Dat is onvermijdelijk. Maar vindt u misschien dat u niet goed in staat bent om een interessante toespraak voor te bereiden en te houden? Hier volgen enkele eenvoudige stappen tot het voorbereiden van een goede toespraak.

1. Kies een onderwerp (of verdiep u in het onderwerp dat u opgegeven is) en houd daarbij in gedachten tot wie u zult spreken en wat hun en uw behoeften en belangen zijn.

2. Stel uw doel vast. Wat wilt u bereiken door te spreken over dat onderwerp?

3. Onderzoek het onderwerp. Verzamel teksten, verhalen, citaten, voorbeelden, statistieken, getuigenissen en dergelijke ter ondersteuning van uw betoog.

4. Orden uw materiaal op eenvoudige, logische wijze.

a. Leid het onderwerp in met een tekst, verhaal, voorbeeld, vraag, of andere aandacht trekkende methode.

b. Vertel waar u naar toe wilt in uw toespraak.

c. Onderbouw elk denkbeeld dat u tot het bereiken van uw doel naar voren brengt met een voorbeeld, verhaal of uitleg. Vergroot de hoeveelheid verzameld materiaal net zolang tot u er de opgegeven tijd zinvol mee kunt vullen.

d. Besluit uw toespraak door nog eens duidelijk en eenvoudig de bedoeling van uw woorden te herhalen.

5. Oefen. Laat iemand naar u luisteren of oefen voor een spiegel. Stel u tijdens het oefenen de reactie van de toehoorders voor.

Ook al voelt u zich misschien nog niet op uw gemak, door een goede voorbereiding wordt uw ervaring met het houden van een toespraak veel positiever. □



OEFEN VOOR
EEN SPIEGEL.
STEL U TIJDENS
HET OEFENEN DE
REACTIE VAN
DE TOEHOORDERS
VOOR.

ILLUSTRATOR: DON WELLER

ANN LAEMMLEN



NOVEMBER 1990

26

DE BESTE PLAATS



FOTOGRAAF: TOKIO ONOGI

DE NAKAMURA'S
BESLOTEN EEN OPROEP
VOOR EEN TEMPELZEN-
DING TE AANVAARDEN.
ZE WISTEN DAT HET
EEN INGRIPENDE VER-
ANDERING VAN HUN
LEVEN INHIELD, MAAR
ZIJ VONDEN HET DE
MOEITE WAARD.

Voor Ryosho Nakamura betekent het woord opoffering niet ontbering. Integendeel, hijervaart grote vreugde omdat hij grote geestelijke zegeningen ontvangen heeft door stoffelijke zaken op te geven.

Broeder Nakamura was een van de meest vooraanstaande hartchirurgen in Japan totdat hij met pensioen ging om een tempelzending te vervullen in de Tokyo-tempel. 'Eigenlijk had ik nog tien jaar door kunnen werken voordat ik met pensioen moest gaan', zegt hij, 'maar mijn vrouw en ik wilden graag in de tempel werken.'

Het was niet makkelijk om de beslissing te nemen met pensioen te gaan. Broeder Nakamura wilde altijd al hartchirurg zijn. Maar hij gelooft dat de Heer een bepaald doel voor ogen had toen Hij hem met de kerk in aanraking bracht.

Toen hij in 1956 zijn studie medicijnen aan de medische faculteit van de Kumamoto Universiteit had afgemaakt, bezocht hij de medische hogeschool voor vrouwen in Tokyo en zag daar een hartoperatie.

Hij was daar zo van onder de indruk, dat hij besloot hartchirurg te worden. Daar waren vijf jaren van intensieve training voor nodig. In die periode ging hij voor onderzoek naar de stad New York. Voordat broeder Nakamura Tokyo verliet, raadde een vriend hem aan om onderweg naar New York in Salt Lake City naar de prachtige mormoonse tempel te gaan kijken.

Hoewel broeder Nakamura niet in de gelegenheid was om Salt Lake City aan te doen, hadden de woorden van zijn vriend wel een verandering in zijn leven tot gevolg.

'Ik herinnerde me die opmerking over Salt Lake City en de mormonen toen er in april van 1971 twee jongemannen naar mijn woning in Kumamoto kwamen die zeiden dat ze mormoon waren. Ik was geïnteresseerd in wat ze te zeggen hadden, hoewel ik als arts altijd had gevonden dat godsdienst voor mij overbodig was. Ik vond het niet nodig om Boeddha of God om hulp te vragen.'

'Onze eerste indruk van de zendingen was goed. Ze waren nog maar twintig, maar gedroegen zich bijzonder

vriendelijk en respectvol. Bovendien brachten ze enkele denkbelden naar voren die tot nadenken stemden', zegt broeder Nakamura. 'De gedachte kwam bij me op dat mijn zoon en dochter misschien konden worden als die zendingen, als we naar ze luisterden.'

De zendingen bleven de familie Nakamura bezoeken en het hele gezin luisterde naar de lessen die ze gaven. 'Wanneer de zendingen een vraag stelden, gaf altijd een van mijn kinderen het goede antwoord', herinnert broeder Nakamura zich. 'Mijn vrouw en ik vroegen ons af waarom de antwoorden van de kinderen op de vragen van de zendingen altijd zo goed overeenkwamen met de waarheid, terwijl de onze altijd vaag waren en van onbegrip getuigden. We gingen ons er nederig door voelen. We werden geroerd door het feit dat onze kinderen in staat waren de waarheid te herkennen.'

De familie Nakamura was vooral onder de indruk van het belang dat de kerk hecht aan het gezin. 'Het leven thuis zou moeten draaien om het gezin', zegt broeder Nakamura. 'Ik hoopte dat ons gezin gelukkiger zou worden door naar de zendingenlessen te luisteren.'

In juli van 1971 werden de Nakamura's gedoopt en in september van datzelfde jaar verrichtte broeder Nakamura zijn eerste hartoperatie. 'Het leek alsof de Heer al mijn vrees en bange voor gevoelens wegnam', zegt hij. 'Ik denk dat als de hartchirurg in de Heiland geloofde, hij de macht van Gods hulp kan voelen.'

Naarmate broeder Nakamura ervaring opdeed in de kerk, groeide in zijn hart het verlangen om in de tempel als gezin aan elkaar verzegeled te worden en om de Heer te dienen in dat heilige gebouw. In 1973 (zeven jaar voor de inwijding van de Tokyo-tempel) was de familie Nakamura in de gelegenheid om naar Californië te reizen voor hun verzegeeling in de Los Angeles-tempel.

Tijdens hun reis naar de tempel misten ze enkele vluchten bijna en vroegen ze zich zelfs af of het vliegtuig waarin ze zaten wel veilig aan zou komen. Maar hun beden om een veilige reis werden verhoord. Broeder Nakamura zegt dat hij nu beseft hoe belangrijk die reis was. 'Van die tijd af aan was





DE FAMILIE NAKAMURA
BRENGT ZIJN TIJD
GRAAG SAMEN DOOR.
BROEDER EN ZUSTER
NAKAMURA (RECHTS),
MET HUN DOCHTER
MASAMI SHICHIJO EN
HAAR ECHTGENOOT,
NORIAKI SHICHIJO,
EN KLEINKIND AIRIO
SHICHIJO. (ZOOON
ATSUSHI NAKAMURA
STAAT NIET OP DE
FOTO.) ONDER:
DR. NAKAMURA IN
OPERATIEKLEDING.



het mijn voornaamste doel om tijd in de tempel door te brengen, en vooral om er samen met mijn vrouw te werken.'

De Nakamura's besloten een oproep voor een tempelzending te aanvaarden. Ze wisten dat het een ingrijpende verandering van hun leven inhield, maar zij vonden het de moeite waard.

Voordat hij zijn zendingsoproep ontving, had broeder Nakamura het volgens zijn zeggen druk met zijn werk en de kerk. Hij hield van zijn werk als hoofd van een ziekenhuis en als hoofd van een school voor verplegend personeel, waar hij bovendien zelf les gaf. Hij was bovendien tegelijkertijd raadgever in het zendingspresidium en districtsprezident. Dag en nacht werd hij opgebeld door patiënten die zijn hulp nodig hadden – hulp die hij bereidwillig verleende.

'In de tempel waren er geen nachtelijke telefoontjes', zegt hij. 'Het fijnste is echter dat de tempel het huis van de Heer is. Het is er overal vredig. Alles in mijn huidige leven heeft nu een geestelijke basis. Tenslotte zijn alle verordeningen in de tempel erop gericht om God te dienen.'

Verder zegt hij: 'Ik vind het een groot voorrecht om plaatsvervangend werk te doen voor onze overleden broeders en zusters', zegt hij. 'Het is zoals de Heer tegen ons heeft gezegd: "(. . .) in zoverre gij dit aan één van deze mijn minste broeders hebt gedaan, hebt gij het Mij gedaan (. . .)'" (Matteüs 25:40).

'Toen ik nog in het ziekenhuis werkte en druk was met mijn kerkroeping, was ik zo vaak hele dagen en avonden weg dat mijn vrouw erg eenzaam werd', zegt broeder Nakamura. 'Nu werken we de hele tijd samen in een heilige plaats. We zijn er gelukkig.'

Broeder Nakamura zegt dat hij aan het eind van zijn zending zijn beroep weer verder wil uitoefenen, maar niet zoals voorheen in een ziekenhuis van de overheid. Hij wil liever oudere patiënten behandelen.

'Tempelwerk is ook zendingswerk. Het houdt in God te dienen', zegt broeder Nakamura. 'Het is de beste plaats om Hem te dienen, de beste plaats om te werken en de beste plaats om je leven door te brengen.' □

NIEMAND ZAG HET

M A R I A N N E E . F L I N T

Een reis die ik met enkele goede vriendinnen naar Nieuw-Zeeland ondernam, was in alle opzichten een geweldige ervaring voor me. Maar het was één bepaald moment, en de blijvende uitwerking ervan, dat mijn getuigenis versterkte van het belang van in dit leven niet slechts eerlijk te zijn, maar je ook te bekeren.

We zouden over slechts drie dagen Nieuw-Zeeland verlaten, toen ik op de parkeerplaats van ons hotel met mijn huurauto tegen een andere auto aanreed. Er was erg weinig schade: slechts een kleine kras in de lak van de andere wagen. Maar het was me zwaar te moede toen ik aan de verantwoordelijkheid dacht en aan de vier laatste dollars in mijn portemonnee.

Behalve een vriendin die bij me in de auto zat, had niemand het gezien, want het gebeurde laat op de avond. Er schoten allerlei gedachten door mijn hoofd toen ik terugliep naar mijn kamer:

'Deze dingen gebeuren geregeld en niemand maakt zich er zorgen over. Er is geen schade van betekenis ontstaan. Niemand kan weten wie het heeft gedaan. Ik heb geen geld meer. En als de eigenaar nu eens misbruik wil maken van de situatie en mij honderden dollars in rekening wil brengen voor het overspuiten van zijn hele auto?'

Ik stapte mijn kamer binnen en knielde meteen neer, met de bedoeling om mijn Hemelse Vader om bevestiging te vragen dat het in orde was om er niets aan te doen. Maar op het moment dat ik mijn ogen sloot, wist ik dat ik mijn Hemelse Vader niet om goedkeuring kon vragen voor iets verkeers. Dus vroeg ik Hem snel om mij te helpen het juiste te doen.

Zonder te wachten op het antwoord, dat ik toch al die tijd al geweten had, stond ik onmiddellijk op en schreef snel een briefje waarin ik uitlegde wat er was gebeurd en waar de beschadiging zich bevond. Ik vermeldde mijn kamernummer en vroeg de eigenaar om contact met mij op te nemen. Toen ging ik naar de parkeerplaats en stopte het briefje achter de ruitenwissers van de bewuste auto. Ik sliep prima die nacht omdat ik beseftte dat de gevolgen niet uitmaakten: ik zou op de een of andere manier wel in staat zijn om de juiste maatregelen te nemen.

De volgende ochtend klopte er een vriendelijk uitziende man op mijn deur, met het briefje in zijn hand. Hij zei meteen dat ik me over de schade geen zorgen moest maken en dat hij zich erover verbaasde en verheugde dat iemand de moeite had genomen om er een briefje over te schrijven.

'Weet u het zeker?' vroeg ik, waarop ik uitlegde dat ik het netjes wilde regelen. Hij verzekerde me nogmaals dat ik me er geen zorgen over moest maken, en vertrok.

Wat zou er zijn gebeurd als ik geen briefje achter had gelaten? Ik zou nooit in staat zijn geweest om het goed te maken met die man. Een maand later, toen ik een soortgelijk ongelukje op de tv zag, kreeg ik behalve mijn gemoedsrust nog een andere beloning.

'Dat heb ik in Nieuw-Zeeland ook gedaan', zei ik tegen mijn echtgenoot, die het verhaal van het ongelukje al kende. Toen mijn oudste dochter mij vroeg wat ik toen had gedaan, beweerde ik met een uitgestreken gezicht dat ik, daar het al laat was en niemand het gezien had, gewoon naar mijn kamer was gegaan.

'Mama', zei ze, en keek me recht in de ogen, 'Ik ken jou, en dat zou jij nooit doen!'

Door haar vertrouwen in mij was ik oneindig dankbaar dat ik mij nog in Nieuw-Zeeland van mijn fout bekeerd had. Misschien was het net als met alle bekering in dit leven: het goedmaken van de gevolgen van mijn daden was snel en in praktisch opzicht gemakkelijk gebeurd omdat de man en de auto daar waren. Ik kon hem gewoon vragen wat ik moest doen – en het meteen doen.

Als ik later zou hebben geprobeerd me te bekeren, zou het een langer en moeilijker proces zijn geworden omdat ik het nooit meer had kunnen goedmaken. Dan had ik door veel gebed en overdenking een andere manier moeten zoeken om me te bekeren. Ik ben dankbaar dat ik me zo snel van mijn fout bekeerde en mijzelf en mijn dochter niet teleurstelde. □

Marianne E. Flint is afkomstig uit de Wijk Alma 5 in de Ring Mesa Arizona-West.



‘Hoeveel broden hebt gij?’

De Heer leert ons veel over het beheren van onze middelen.

Jezus heeft eens iets gezegd dat op het eerste gezicht een beetje vreemd lijkt: ‘Indien gij (...) niet getrouwt geweest zijt ten aanzien van de onrechtvaardige Mammon, wie zal u dan het ware goed toevertrouwen?’ (Lucas 16:11.) Met andere woorden: als u uw wereldse goed niet getrouwt hebt beheerd, wie zal u dan hemels goed geven?

Hoewel de Heer ons heeft gewaarschuwd dat we niet Hem en geld kunnen dienen (zie Lucas 16:13), heeft Hij ons wereldse goederen gegeven om te zien of we ze in onze dienst aan Hem verstandig kunnen beheren. Een van de beste manieren om te leren hoe dat moet, is van de Heer zelf – door zijn woorden en voorbeeld, zoals opgetekend in de Schriften.

Les 1: Weet hoeveel geld u hebt

Het is belangrijk om altijd te weten hoeveel geld u hebt. ‘Niet genoeg’, zult u misschien zeggen. En dat kan best waar zijn. Maar denk eens aan het wonder van de broden en de vissen. De Heiland moest vijfduizend mensen te eten geven. Het eerste wat Hij deed, was zijn discipelen vragen: ‘Hoe-

veel broden hebt gij?’ (Marcus 6:38). Hij wist dat ze niet genoeg voedsel hadden, maar liet hen toch tellen wat ze wèl hadden: vijf broden en twee vissen. Zelfs al hebt u niet genoeg, als u weet wat u wèl hebt, kunt u uw omstandigheden beter in de hand houden en bent u in staat om te plannen wat u gaat doen met wat u hebt.

Zelfs als u met een overvloed gezegend bent, verwacht de Heer van u dat u het verstandig beheert. Nadat de menigte gevoed was, zei Jezus tegen de discipelen: ‘Verzamelt de overgebleven brokken, opdat niets verloren ga’ (Johannes 6:12). Toen telden zij het overtollige voedsel. Volgens Marcus ‘(...) raapten [zij] de brokken op, twaalf manden vol (...)’ (Marcus 6:43; zie ook Johannes 6:13). Of we nu veel of weinig hebben, we moeten goed bijhouden hoeveel wij hebben.

Les 2: Weet hoeveel schuld u hebt

Weet u hoeveel schuld u hebt? ‘Teveel’, zult u misschien zeggen. Ja, maar hoeveel is dat? En hoe kunt u plannen maken voor terugbetaling als u dat niet precies weet? Nadat de Heiland had laten tellen hoeveel Hij had, liet Hij de men-



sen in zorgvuldig getelde groepen bij elkaar zitten in het gras - 'in groepen van honderd en van vijftig' (Marcus 6:40). Misschien deed Hij dat om precies te kunnen zien in hoeverre de beschikbare middelen vermenigvuldigd moesten worden - er waren tenslotte meer mensen dan voedsel.

De Heiland heeft dit beginsel als volgt uitgelegd: 'Want wie van u, die een toren wil bouwen, zet zich niet eerst neder om de kosten te berekenen, of hij het werk zal kunnen volbrengen?'

'Anders zouden, als hij de fundering gemaakt had, en het werk niet kon voltooien, allen, die het zagen, beginnen hem te bespotten, zeggende:

'Die man begon te bouwen, maar hij kon het niet voltooien' (Lucas 14:28-30).

Als u weet hoeveel schuld u hebt, hebt u uw financiële verplichtingen beter in de hand en krijgt u, verbazingwekkend genoeg, een gevoel van veiligheid, zelfs als uw schulden groter zijn dan uw bezittingen.

En als u niet in staat bent om aan al uw verplichtingen te voldoen? De Heer heeft daar ook een raad over gegeven: 'Wees vriendelijk jegens uw tegenpartij, tijdig, terwijl zij nog met hem onderweg zijt, opdat uw tegenpartij u niet aan de rechter overlevere en de rechter aan zijn dienaar en zij in de gevangenis wordt geworpen' (Matteüs 5:25).

Met andere woorden: voordat u in moeilijkheden met de wet komt, kunt u beter met uw schuldeisers praten. Stel hen op de hoogte van uw problemen. Als zij kunnen zien dat u eerlijk bent en bereid om een betalingschema op te stellen, in plaats van hen te mijden, zullen velen bereid zijn om de betalingsvoorwaarden of -termijnen aan te passen.

Les 3: Bedank God voor wat u hebt

Toen Jezus op een andere keer vierduizend mensen te eten gaf, 'dankte' Hij voor het voedsel dat er was, ook al was het niet genoeg (zie Matteüs 15:36). Soms raken we door de zorgen over onze financiële problemen verbitterd en ondankebaar. Maar als we ons vernederen en God bedanken voor wat we wél hebben in plaats van ons zorgen te maken



'GEEFT DAN DE KEIZER WAT DES KEIZERS IS' - HARRY ANDERSON

over wat we niet hebben, dan kunnen we onze problemen beter de baas. De Heiland telde letterlijk zijn 'zegeningen', en de mensen waren verbaasd over wat de Heer gedaan had.

Les 4: Vraag God om hulp

De Heer gebood zijn discipelen te vragen om wat zij nodig hadden, en beloofde hun vervolgens dat '(...) een ieder, die bidt, ontvangt'. We moeten niet denken dat we uitsluitend om inspiratie mogen vragen, hoewel dat wel belangrijk is. Onze Vader in de hemel is bereid '(...) het goede [te] geven aan hen, die Hem daarom bidden' (Matteüs 7:7-11).

Jezus zelf wendde zich ook tot zijn Vader om hulp. Marcus merkte op dat Jezus bij de spijziging van de vijfduizend mensen op 'zag [...] naar de hemel, [Hij] sprak de zegen uit en brak de broden'. Toen liet Hij het voedsel onder de mensen verdelen, 'En zij aten allen en werden verzadigd' (Marcus 6:41-42).

Onze Vader heeft ons niet beloofd om ons iets voor niets

te geven, maar Hij verwacht dat wij Hem zullen vragen om wat wij werkelijk nodig hebben. Als we geloof in de Heer hebben en om zijn hulp vragen, zal Hij ons beslist mogelijkheden geven om aan onze verplichtingen te voldoen, zelfs wanneer dat onmogelijk lijkt.

De Heer heeft mogelijkheden tot zijn beschikking waar wij niets van afweten. Toen Petrus gezegd werd dat hij zijn belasting moest betalen, zei Jezus tegen hem: '(. .) ga gij naar de zee, werp een vishaak uit en de eerste vis, die bovenkomt, grijp die. En wanneer gij zijn bek opendoet, zult gij een zilverstuk vinden. Neem dat en geef het hun voor Mij en voor u' (Matteüs 17:24-27).

Dat wil niet zeggen dat God u gewoon het geld zal sturen dat u nodig hebt, hoewel dat niet onmogelijk is. Waarschijnlijker is dat Hij uw pogingen om vrij van schulden te worden zal zegenen en u zal helpen uw geld beter te beheren. Als u ervoor openstaat, zal Hij u mogelijk zegenen met de herinnering aan hulpbronnen of mogelijkheden die u voorheen over het hoofd had gezien. Luister in geloof naar de ingevingen van de Geest en de Heer zal u leiden.

Zoals de Heiland heeft gezegd: '(. .) zoekt niet wat gij eten of drinken zult en weest niet verontrust, want naar al deze dingen gaat het zoeken van de volken der wereld uit.

Teksten over geld

Over beheer van financiën:

Haggai 1:6; 1 Timoteüs 5:8; Jakob 2:19;
Leer en Verbonden 38:39-40; 136:27

Over sparen:

Matteüs 25:1-13; Leer en Verbonden 45:65; 48:4

Over schulden:

Psalm 37:21; Spreuken 22:7; Romeinen 13:7-8;
Leer en Verbonden 19:35; 64:27; 104:78; 136:25

'Doch uw Vader weet, dat gij deze dingen behoeft.

'Maar zoekt zijn Koninkrijk, en die dingen zullen u bovendien geschonken worden' (Lucas 12:29-31).

Les 5: Spaar

Sparen voor de toekomst maakt ook deel uit van een wijs financieel beleid. Als u meer geld hebt dan u nodig hebt, dan zou dat makkelijk moeten zijn. Maar zelfs als dat niet het geval is, probeer dan toch iets te sparen – zelfs al is het maar een heel klein beetje elke week of maand. Daardoor zult u een spaargewoonte ontwikkelen. Bovendien zal het uiteindelijk gaan oplopen, waardoor u aangemoedigd wordt om meer te sparen.

De Heer verwacht van ons dat wij onze bezittingen vermeerderen, ongeacht hoe weinig dat is. In het verhaal van de talenten kreeg een dienstknecht vijf talenten, een andere twee, en de laatste één. De dienstknecht die de twee talenten verstandig investeerde, kreeg dezelfde lof van zijn heer als degene die de vijf talenten had ontvangen en verstandig had geïnvesteerd. Hij werd een 'goede en getrouwe' dienstknecht genoemd. Omdat hij 'over weinig' getrouw was geweest, stelde zijn heer hem 'over veel' (zie Matteüs 25:23). Alleen de dienstknecht die helemaal niets geïnvesteerd had, werd veroordeeld. De Heer zei dat hij er toch ten minste rente op had kunnen verdienen (zie Matteüs 25:27).

Wij kunnen leren ons geld verstandiger te beheren door toe te passen wat Jezus onderwees. Er zijn meer van die leringen te vinden in de Schriften, want er staan veel verwijzingen in naar geld en de plaats die dat inneemt in ons leven. (Zie enkele voorbeelden in de bijgaande opsomming.)

Naarmate u toepast wat u leert, zult u uw financiële situatie zien verbeteren. Terwijl u hoopvol uitziet naar de dag dat de Heer u de schatten der eeuwigheid zal geven, zult u leven in de bevredigende wetenschap dat u getrouw beheert wat Hij u nu al gegeven heeft. □

Jack Lyon is redacteur van de Deseret Book Company. Hij is lid van de Wijk Lake Ridge 12, in de Ring Magna Utah-Zuid.

Zestig dienstbetoonideeën

1. Schrijf een brief aan iedereen die uit je wijk op zending is – ook aan de zendelingehtparen.

2. Bied aan om samen te werken met de voltijdzendingen in je wijk.

3. Nodig de voltijdzendingen uit om bij je thuis te komen eten. Help je moeder de maaltijd klaar te maken.

4. Stuur je leiders een bedankbriefje als je een bijzondere activiteit hebt gehad.

5. Bied samen met de andere leden van je klas aan om na de volgende JV/JM-activiteit het lokaal op te ruimen.

6. Bied samen met de andere leden van je klas aan om onder leiding van de leidster van de kinderkamer tijdens de vergadering Huiselijk leven van de ZHV te helpen in de kinderkamer.

7. Bied aan om te helpen het terrein rond het kerkgebouw op te ruimen.

8. Ga naast twaalfjarigen zitten die

voor het eerst naar MJJV-activiteiten komen en stel hen op hun gemak.

9. Bied andere jongeren die niet zo vaak naar activiteiten van de kerk komen, aan om er samen met hen naar toe te gaan.

10. Laat de oudere jeugd ieder een jongere 'adopter' als broer of zus. Stuur de gekozen jongere verrassingen, vergezeld van een bemoedigend briefje.

11. Doe extra moeite om vriendelijk te zijn tegen andere HLD-jeugd (bijvoorbeeld op school), vooral tegenover de jongeren die misschien wat extra aandacht nodig hebben.

12. Schrijf je grootouders, of je oudtantes en oudooms een brief.

13. Zoek kleren uit waar je uitgegroeid bent en geef die door aan je broertjes of zusjes, of geef ze aan iemand die ze goed kan gebruiken.

14. Bied aan een gezinsavond te leiden.

15. Schrijf een anoniem bedankbriefje of een 'Ik houd van je'-briefje aan iemand in de familie.

16. Poets de schoenen van je vader en moeder om ze te helpen met hun voorbereidingen op de zondag.

17. Bied aan om op je broertjes en zusjes te letten terwijl je ouders naar een wijkactiviteit gaan of met een templereis meegaan.

18. Neem op een bandje de geschiedenis van de oudere leden van de wijk op.

19. Steun iemand die een idee heeft voor een groot dienstbetoonproject en doe je best om er een succes van te maken.

20. Organiseer een milieuproject.

21. Ga kinderen voorlezen die in het ziekenhuis liggen. Schrijf zelf het verhaal, met degene die je gaat voorlezen als hoofdpersoon.

22. Bied aan om gratis op te passen voor mensen die dat niet kunnen beta-



FOTOGRAFIE: GIG GREENWOOD

len of die aan huis gebonden zijn omdat ze een ziek familielid verzorgen.

23. Bied aan om kinderen in de wijk te helpen die moeite hebben met hun schoolwerk.

24. Bied aan om anderen een van je vaardigheden bij te brengen.

25. Organiseer een uitstapje naar het park of een buurtactiviteit.

26. Organiseer een 'hulpcomité' waartoe moeders uit de wijk zich in geval van nood kunnen wenden voor babysitten, huishoudelijk werk enzovoort.

27. Zorg voor de kinderen van een echtpaar, zodat ze beiden in het wijkkoor kunnen zingen of naar repetities kunnen gaan.

28. Organiseer samen met een jeugdgroep van een andere kerk een schoonmaakproject voor je buurt of woonplaats.

29. Bied je aan als vrijwilliger om nieuwkomers in de wijk te verwelkomen door ze te begeleiden naar hun klas.

30. Geef oude exemplaren van *De Ster* aan gezinnen die geen abonnement hebben.

31. Vraag de zendingen uit de wijk of ze het fijn zouden vinden als je een van hun onderzoekers een brief schreef om te vertellen wat je van het evangelie vindt.

32. Bied je aan als vrijwilliger om wat je thuis overhoudt uit de moestuin te verdelen onder de behoeftigen in de wijk.

33. Bied aan om te helpen met het klaarzetten van stoelen voor een organisatie in de wijk die daar hulp bij kan gebruiken.

34. Leer familiehistorisch werk te doen.

35. Schrijf een bemoedigend briefje aan een vriend die het moeilijk heeft.

36. Composeer een liedje speciaal

voor iemand die nodig opgevrolijkt moet worden. Het hoeft echt niet professioneel te zijn – het gaat om het idee.

37. Als je iemand kent die gedichten schrijft, verras hem of haar dan door een gedicht op muziek te zeten.

38. Verdedig iemand die uitgelachen wordt.

39. Bied je excuses aan wanneer je weet dat je iemand hebt gekwetst, ongeacht of je wel of niet gelijk had.

40. Als iemand jou zijn excuses aanbiedt, aanvaard dat dan en vergeef hem of haar.

41. Als je kunt zien dat iemand geen hoge eigendunk heeft, stuur hem dan een anoniem briefje waarin je enkele eigenschappen opnoemt die je in hem bewondert.

42. Houd je kamer schoon en netjes. Daarmee bewijs je je familie een grote dienst.

43. Ontwikkel een goede band met je broers en zussen. Daarmee bewijs je je familie ook een grote dienst.

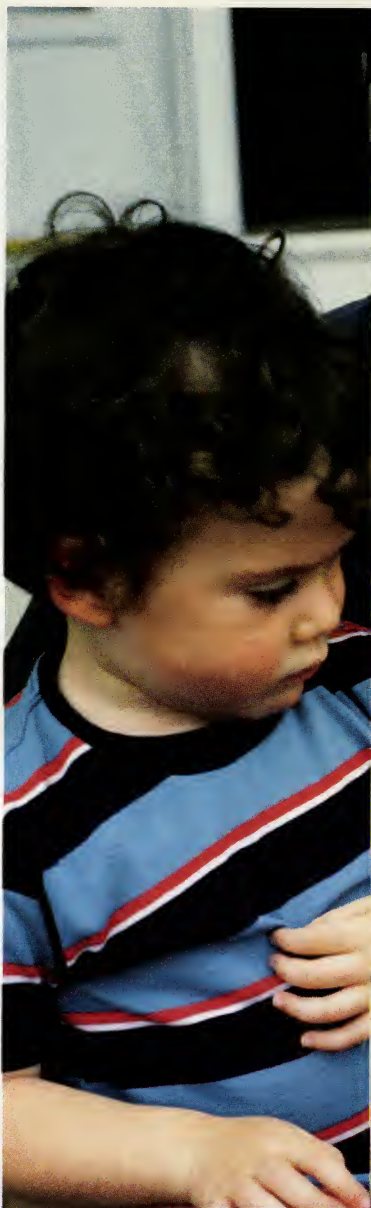
44. Zorg ervoor dat je goed kunt opschieten met je ouders. Daarmee bewijs je niet alleen hen, maar ook jezelf een grote dienst.

45. Heb genoeg vertrouwen in je ouders om hun te vertellen over je problemen. Daarmee bewijs je niet alleen hen, maar ook jezelf een grote dienst.

46. Waardeer jezelf. Daarmee bewijs je jezelf en iedereen om je heen een grote dienst.

47. Als een vriend of vriendin je vertelt zelfmoord te overwegen, en je bezweert het niet verder te vertellen, vertel het dan toch aan zijn/haar ouders! Dit is een van de weinige gevallen waarin je een geheim niet moet bewaren.

48. Vertel te ouders dat je van ze houdt, hoezeer je ze waardeert en hoe hard je probeert te leven zoals ze je ge-



FOTOGRAFE: DEANETTE GOATES SMITH



leerd hebben. Daarmee zullen ze blijer zijn dan met wat dan ook.

49. Houd in gedachten dat je in je eigen familie de meeste diensten kunt bewijzen, en dat zij dat ook nodig hebben.

50. Als een leerkracht een belangrijke, positieve invloed op je heeft gehad, vertel hem of haar dat dan. Je hebt kans dat hij of zij denkt dat alle moeite geen uitwerking op je heeft.

51. Bied het activiteitencomité van de wijk aan om te helpen met het maken van posters of aankondigingen voor een activiteit.

52. Betaal vastengaven. Daarmee help je mensen die het echt nodig hebben.

53. Maak visuele hulpmiddelen voor een gezinsavond om in de media-theek te laten opnemen.

54. Zoek uit of er in je woonplaats een vrijwilligersproject is en in welke buurt er voor welke activiteiten vrijwilligers nodig zijn.

55. Sluit de volgende keer dat je een exemplaar van het Boek van Mormon weggeeft, een waardebon in voor een gratis karweitje zoals schoonmaken, onkruid wieden, of babysitten.

56. Bied een echtpaar met een pasgeboren baby aan om op de andere kinderen te passen, zodat de vader zijn vrouw in het ziekenhuis kan opzoeken.

57. Bied aan om iemands grotere kinderen te vermaken terwijl de moeder tijd besteedt aan haar pasgeboren baby. Of zorg voor de baby zodat ze tijd kan besteden aan de andere kinderen.

58. Maak een leuke bedankkaart voor de huisonderwijzers.

59. Laat gehandicapten, of anderen die geen brief kunnen schrijven, hun brieven aan jou dicteren.

60. Heb plezier in je dienstbetoon.

□



ILLUSTRATOR: STEVE MOORE

Driehonderd rollen perkament

MARIONA WASHBURN

‘Laten de doden gezangen aanheffen van eeuwige lof voor Koning Immanuël,
Die (. . .) datgene instelde, wat ons in staat zou stellen hen uit hun gevangenis te bevrijden’
(Leer en Verbonden 128:22).

Ik was in Barcelona (Spanje) geweest om de gegevens te ordenen die een achttiende-eeuwse voorouder van mijn man – die geen lid van de kerk is – verzameld had. Ik had al bijna tweehonderd namen bij elkaar. Ze waren voornamelijk afkomstig uit dagboeken, geschreven in het Catalaans – mijn moedertaal. Ik wist dat er buiten deze gegevens nog ongeveer driehonderd rollen perkament in de familie van mijn man waren waarop in het Latijn en in vijftiende-eeuws schrift familiegegevens vermeld stonden.

Door familieomstandigheden kon ik die Latijnse documenten slechts zeer kort inzien, en ik was helaas niet in staat om het schrift te ontcijferen. Ik had geen geld om fotokopieën te maken, en omdat ik er maar zo kort mee kon werken, merkte ik tegen een vriendin op dat ik me zorgen maakte over de zielen die nu langer zouden moeten wachten voordat er werk voor hen gedaan werd.

Mijn vriendin stelde voor om een zegen van de priesterschap te vragen. Na een periode van vasten deed ik dat, en door de zegen voelde ik mijn geestelijke kracht enorm toenemen. Maar ik was nog steeds ontmoedigd door de gedachte aan die gigantische taak die voor me lag, en ik legde de rollen enige tijd terzijde.

Toen ik uiteindelijk nog maar een week over had voor het vertalen ervan, smeekte ik, in gebed geknield, om hulp. Als het de wil van de Heer is, vroeg ik, laat me dan alstublieft een werktuig zijn waardoor deze mensen uit hun gevangenis verlost kunnen worden.

Vanaf die tijd begreep ik het schrift beter. Ik kon zelfs zonder gebruik van een woordenboek vertalen. Met elke volgende rol werd het makkelijker, en ik las ze steeds sneller. Op de een of andere manier lukte het me om in afzonde-

ring te werken, en hoewel ik tot diep in de nacht doorwerkte en met slechts enkele uren slaap genoeg nam, was ik niet moe. Het leek alsof ik de aanwezigheid voelde van hen voor wie ik werkte, en daardoor kreeg ik de geestelijke steun die ik zo hard nodig had.

Ik zag dat er in de loop der eeuwen veel gegevens verloren waren gegaan doordat ratten aan de documenten hadden geknaagd, maar in alle gevallen lukte het me de ontbrekende feiten elders in een document te vinden. Wanneer ik vergeten was iets op te schrijven, voelde ik dat ik de rol nogmaals moest lezen. Bij het uitrollen van de documenten viel mijn oog onmiddellijk op de gegevens die ik nodig had. En wanneer ik moeite had met de vertaling, bad ik oprecht om hulp, die ik vervolgens ook ontving.

Ik voltooidde de vertaling in slechts vier dagen – vlak voor mijn vertrek. De oudste gegevens die ik vergaard had, stamden zelfs uit 1212 na Christus. Ik had weliswaar geen engelen of visioenen gezien, maar ik had elke dag een wonder ervaren – een wonder dat net zo natuurlijk tot stand was gebracht als de zon die ’s morgens opkwam.

Ik zal mijn Vader in de hemel altijd dankbaar zijn dat Hij me hielp. Meer dan ooit heb ik nu een getuigenis dat De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen de geest van Elia bezit, waardoor wij in staat zijn de doden uit hun gevangenis te verlossen. Ik weet dat door die geest ‘de gevangenen vrij zullen worden’ (zie Leer en Verbonden 128:22). □

Mariona Washburn is lid van de Wijk Mount Vernon 2, in de Ring Washington Mount Vernon.



HIJ KENT ZE BIJ NAAM

CYNTHIA PENNELL

De avond begon al te vallen toen we naar de tafelberg reden waar de oude schaapherder woonde. In het avondlicht zagen we zes in lompen gehulde figuren tegen de oranje lucht afgetekend. Ze zagen er uit als vogelverschrikkers met afschrikwekkende, geschilderde gezichten. Hun gescheurde mantels fladderden in de wind. Er hingen blikken aan die dof rammelden. In het vallende schemer kwamen ze vreemd en angstaanjagend over.

Een beetje bevreesd door die mysterieuze figuren zei ik tegen mijn collega: 'Ik ben er niet zeker van of ik wel verder wil gaan. Wie die rare dingen gemaakt heeft, zou waarschijnlijk toch niet zo openstaan voor wat we te zeggen hebben.' Ik keerde onze pick-up en





reed terug over de wijde vlakte van het reservaat voor Navajo-Indianen. Wij wilden, als zendelingen in het Zendingsgebied Holbrook Arizona, iedereen over het evangelie vertellen, maar misschien viel die man die deze vreemde, bijna menselijke figuren had gemaakt er niet onder.

Tijdens de daaropvolgende week voelden we echter dat we de herder toch moesten bezoeken. Toen we er weer naar toe reden, dit keer in het daglicht, zagen we hem bij een oude boom staan – net zo bewegingloos als de vogelverschrikkers die hij had gemaakt. Hij droeg een lange, zwarte jas en had een houten staf in zijn hand. Zwijgend keek hij toe toen wij uit de wagen stapten en naar hem toeliepen. Zijn haar was wit. Zijn ogen straalden rust uit. Zijn gerimpelde bruine gezicht was volkomen uitdrukingsloos.

Mijn collega was pas op zending en kon nog geen Navajo spreken. Ik zelf sprak het ook niet erg goed. Maar ik zei in het Navajo wie we waren, ongeveer met de volgende woorden: 'Hallo, hoe gaat het? Wij zijn zendelingen.'

Hij keek me aan. Ik denk dat hij ervan onder de indruk was dat ik voldoende kennis van het Navajo had om hem in zijn eigen taal te begroeten. Hij antwoordde in het Engels. 'Ik ben baptist. Ik niet naar u luisteren. Ik ben baptist.'

Zijn woorden waren scherp, maar we voelden er iets anders in – een zekere vriendelijkheid, een welkom dat ons duidelijker in de oren klonk dan zijn woorden. We redetwisten niet met hem, maar bleven gewoon verder praten.

Het duurde niet lang voordat we een afspraak hadden om terug te komen.

In de daaropvolgende maanden bleven we de oude herder vaak bezoeken. Omdat hij ver met zijn schapen erop uit trok, moesten we soms naar een heuveltop rijden en de omgeving afduren om hem te vinden. Elk bezoek was heel belangrijk voor ons.

We konden nergens zitten om met hem te praten omdat zijn hut te klein was. In het begin zaten we op de rand van de laadbak van de pick-up. Wanneer het buiten te koud was, wrongen we ons met z'n drieën in de cabine. Onze gesprekken duurden altijd lang, want ik kende maar een beetje Navajo en hij kende ongeveer net zoveel Engels. We leerden samen. Ik wees bijvoorbeeld naar een boom en zei wat dat in het Engels was. Hij wees vervolgens naar dezelfde boom en zei wat het in het Navajo was. Beiden herhaalden we dan het nieuwe woord. Beetje bij beetje leerde ik genoeg Navajo, en hij genoeg Engels, om met elkaar te kunnen communiceren.

Langzamerhand leerden we hem kennen. We kwamen erachter dat hij Peter Wolley heette. Die naam had hij gekregen tijdens zijn dienstperiode in het Amerikaanse leger tijdens de Tweede Wereldoorlog. Na enkele bezoeken begonnen we hem het evangelie te onderwijzen. Ik voelde sterk de Geest wanneer we met hem praatten. Ik sprak het Navajo niet vloeiend, maar soms voelde ik me geïnspireerd om bepaalde woorden te gebruiken waarvan ik dacht dat ik ze eigenlijk niet kende. Hoewel ik niet duidelijk met hem kon communiceren, leek hij te weten dat wat ik hem vertelde waar was.

Hij was een bijzonder traditionele Navajo, en hij leerde ons veel over de Navajogebruiken. Ik leerde om niet zo nieuwsgierig te zijn, omdat dat volgens de Navajocultuur onbeleefd is. Toen ik ophield met vragen stellen, begon hij, wanneer hij dat wilde, ons iets over zijn leven te vertellen.

Hij nam ons mee naar de rivier en andere lievelingsplekjes. Hij liet ons zien waar vossen hun holen hadden en waar er coyotes waren geweest. Hij leerde ons hoe je schapen moet hoeden. Hij liet ons zien hoe hij de grote figuren in de zwarte mantels had gemaakt die een einde hadden gemaakt aan ons eerste bezoek. Die waren niet bedoeld om zendelingzusters angst aan te jagen, maar om coyotes

PETER HIELD VAN ZIJN SCHAPEN.
WANNEER DE NACHTEN KOUD
WAREN, NAM HIJ DE LAMMETJES
BIJ ZICH IN DE HUT. HIJ KENDE ZE
BIJ NAAM EN KENDE DE
GEWOONTEN VAN IEDER
SCHAAP. HIJ WAS EEN BIJZON-
DER ZORGZAAM MAN.



ILLUSTRATRICIE: DILLEEN MARSH

af te schrikken die de kudde zouden kunnen aanvallen. Hij hield van zijn schapen en legde dagelijks vele kilometers af op zoek naar het beste gras. Wanneer de nachten koud waren, nam hij de lammetjes bij zich in de hut. Hij was een bijzonder zorgzaam man.

Hij kende zijn schapen. Hij kende ze bij naam en kende de gewoonten van ieder schaap. Toen we hem en zijn kudde op een dag aan het zoeken waren, zagen we dat een van zijn schapen van de kudde afgedwaald was.

Toen we zijn kudde gevonden hadden, zeiden we: 'Peter, een van je schapen is verdwaald. We zagen het aan de andere kant van die heuvel.'

Hij nam het nieuws rustig op en zei: 'O, dat weet ik. Dat is Box. Hij is oud. Hij heeft geen tanden meer. Niets aan de hand, hoor.' Ik stond versteld. Hoewel dat schaap uit het gezicht verdwenen was, wist hij er alles van. Peter zag mijn verbazing en glimlachte. Hij had beslist niet meer tanden dan Box.

Ik wist dat ik echt zijn vertrouwen gewonnen had, toen hij mij zijn 'lange, witte vriendin' begon te noemen. Als een Navajo je 'mijn vriend(in)' noemt, in plaats van je naam te gebruiken, is dat een enorm compliment. Dat 'lang' en 'wit' sloeg op mijn lengte en mijn lichtblonde haar.

Op een keer hadden we een placemat voor hem gemaakt. Het was een vel papier met de vier stappen van gebed erop. We hadden het met helder plastic laten overtrekken, en hij liet het op zijn tafeltje liggen. Hij hield van die kleine place-

mat, en vermoedelijk omdat hij graag bad. Bij het hoeden van zijn schapen had hij veel tijd om te bidden.

Zeven maanden lang onderwezen we Peter, totdat ik overgeplaatst werd naar een ander district. Toen onderwezen enkele Navajozendingen hem in zijn eigen taal. Hij stond open voor hun lessen en werd lid van de kerk. Ik ben er trots op dat ik geholpen heb de deur open te doen voor die goede vriend, waardoor hij het evangelie aannam.

Omdat er niemand was die op zijn schapen kon letten, was Peter niet vaak in staat om naar de kerk te gaan. Hij woonde op negentig kilometer afstand van de kerk en bezat geen auto. Hij kon niet zo ver lopen, en er waren maar weinig mensen die twee maal 180 kilometer over woest terrein konden rijden om hem op te halen en weer thuis te brengen. Maar ik maakte me niet al teveel zorgen over hem, omdat Peter een goed man was die een goed leven leidde. Ik wist dat zijn Hemelse Vader wist waar hij was, net zoals Peter wist waar de oude Box was. Zelfs al was hij alleen op zijn verafgelegen bergtop, hij bevond zich toch onder de kudde.

Ik beschouw Peter als mijn leraar. Hij heeft me mijn voorname kennis van het Navajo bijgebracht. Hij heeft me geleerd over schapen, coyotes, geduld, zwijgzaamheid en weidegrond in de woestenij. Maar bovendien heeft hij me geleerd over goede herders die ieder schaap liefhebben en kennen, zelfs de oude tandeloze schapen die zich ver van de kudde bevinden en schijnbaar verdwaald zijn. □

BOUW IETS GOEDS



Ieder van ons kan van zijn leven een geweldig bouwwerk maken door de Heiland te volgen.

Er is een verhaal over een jonge aannemer die pas voor zichzelf begonnen was. Een rijke vriend van zijn vader ging naar hem toe en zei: 'Ik wil je helpen je zaak op poten te zetten. Je kunt een huis voor me bouwen. Hier zijn de tekeningen. Geld speelt geen rol. Ik wil dat er de beste materialen in verwerkt worden en dat het door de beste vakmensen gebouwd wordt. Maak je geen zorgen over de kosten. Stuur me gewoon de rekeningen'

De jonge aannemer kreeg echter het verlangen om zich te verrijken door de mogelijkheden die dit gulle aanbod zonder beperkingen hem bood. In plaats van de beste werkhui

in dienst te nemen en de beste materialen in te kopen, bedroog hij zijn weldoener op elke mogelijke manier.

Uiteindelijk was de laatste slechte spijker in de laatste slechte muur geslagen, en overhandigde de aannemer de sleutels en de rekeningen aan de vriend van zijn vader. Die schreef een cheque uit voor het volledige bedrag, en gaf de sleutels toen terug aan de aannemer.

'Het huis dat je net gebouwd hebt,' zei hij met een vriendelijke glimlach, 'is mijn cadeau aan jou. Ik hoop dat je er heel gelukkig zult zijn!'

Als deze jonge aannemer had nagedacht over de consequenties van zijn oneerlijke gedrag en handelwijze, had hij



ILLUSTRATOR: RON PETERSON

misschien beter begrepen wat Jezus zo lang geleden onderwees:

‘Een ieder nu, die deze mijn woorden hoort en ze doet, zal gelijken op een verstandig man, die zijn huis bouwde op de rots.

‘En de regen viel neer en de stromen kwamen en de winden waaiden en stortten zich op dat huis, en het viel niet in, want het was op de rots gegrondvest.

‘En een ieder, die deze mijn woorden hoort en ze niet doet, zal gelijken op een dwaas man, die zijn huis bouwde op het zand.

‘En de regen viel neer en de stromen kwamen en de win-

den waaiden en sloegen tegen dat huis, en het viel in, en zijn val was groot’ (Matteüs 7:24-27).

Jonge vrienden, ieder van jullie is in staat om een prachtig leven op te bouwen. En hoe dat leven wordt, is grotendeels afhankelijk van jullie zelf. Ik wil jullie graag een aantal ideeën aan de hand doen om iets goeds op te bouwen.

De sleutel daartoe is je leven te bouwen op een fundament van de leringen van Christus, te zorgen dat je zijn woorden hoort, en ze ook doet.

Als we de evangeliebeginselen naleven, zijn wij de vervulling van de volgende uitspraak van de Heiland: ‘Gij zijt het licht der wereld’ (Matteüs 5:14). En omdat we dat licht heb-

ben, kunnen we het door onze levenswijze en onze daden onder onze medemensen laten schijnen, en hen zo beïnvloeden dat zij onze Vader in de hemel zullen verheerlijken.

Jezus wil dat wij Hem allemaal leren kennen, vanwege de kracht die van die kennis uitgaat en de onbeschrijflijke vreugde die we erdoor voelen. Maar de invloed van het evangelie behoort verder te reiken dan alleen één persoon. Die invloed behoort een licht te zijn dat de duisternis verjaagt uit het leven van de mensen om ons heen. Niemand wordt verlost alleen voor zichzelf, net als een lamp niet wordt aangestoken alleen voor het eigen nut.

In afdeling 39 van de Leer en Verbonden zegt de Heer tegen James Covill, destijds een pasgedoopt lid, dat hij de Heilige Geest zou ontvangen, '(. .) namelijk de Trooster, Die alle dingen toont, en de vreedzame dingen van het koninkrijk onderwijst' (Leer en Verbonden 39:6), op voorwaarde dat hij het evangelie werkelijk zou aanvaarden en naleven.

Verder wordt hem beloofd: '(. .) gij [zult] met macht [worden] bekleed; gij zult een groot geloof hebben, en Ik zal met u zijn, en voor u aangezicht uitgaan' (Leer en Verbonden 39:12).

Die belofte geldt voor alle getrouwen. Als wij een leven bouwen op een fundament van dienstbetoon aan anderen en aan de Heer, wordt ons de hulp van de Meesterbouwer beloofd. En Hij weet veel beter dan wij wat er allemaal nodig is om ons leven compleet te maken.

Jezus heeft bij een andere gelegenheid gezegd: 'Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop' (Openbaring 3:20). Als we de deur niet opendoen en hem in ons leven toelaten, kan Hij niet binnenkomen. Wij kunnen alleen maar het verlangen krijgen om voortdurend het goede te doen door onze Heiland te aanvaarden en zijn wil te doen.

Een verlangen om God en onze medemens lief te hebben '(. .) met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand (. .)' (Matteüs 22:37) is een onmisbaar onderdeel van de eerste beginselen van het evangelie. Wij moeten allemaal in overeenstemming met Gods wil leven en een geestelijke sfeer scheppen waarin Jezus het middelpunt van ons leven wordt; vervolgens moeten we leven '(. .) met het oog alleen op [zijn] ere (. .) gericht' (Leer en Verbonden 4:5).

Er is in onze kerk geen kloof tussen de leeftijdsgroepen; integendeel – wij zijn verenigd door eeuwige beginselen. Naarmate jullie aan je leven bouwen, zal je geloof in Jezus Christus en in zijn evangelie je net zo leiden als het ons, die ons bouwwerk aan het voltoeien zijn, geleid heeft.

Christus heeft enkele van die beginselen op treffende

wijze samengevat. We lezen in de Schriften: 'En zie, iemand kwam tot Hem en zeide: (. .) wat voor goed moet ik doen om het eeuwige leven te verwerven?'

Wie zou niet verlangen naar het antwoord op die vraag, of alles wat hij bezat ervoor geven, vooral als het antwoord van de Heer zelf kwam?

En hier komt het: '(. .) indien gij het leven wilt binnengaan, onderhoud de geboden.' Let op die belangrijke woorden 'indien gij het leven wilt binnengaan'. Inderdaad – het leven binnengaan. Is dat niet wat wij allemaal nastreven? Of streeft iemand iets anders na?

Toen men hem vroeg wat Hij bedoelde met 'onderhoud de geboden', zei Jezus: 'Gij zult niet doodslaan, gij zult niet echtbreken, gij zult niet stelen, gij zult geen vals getuigenis geven (. .)', en daarna ging Hij over op positieve aansporingen – '(. .) eer uw vader en uw moeder, en gij zult uw naaste liefhebben als uzelf' (Matteüs 19:16-19).

Wat een fantastische bouwtekening voor een prima leven! Deze geboden en alles wat zij omvatten, vormen een geweldige uitdaging en een onneembare vesting tegen het kwaad. Ze vereisen een zo goed mogelijk gebruik van onze tijd en vormen een bescherming van onze integriteit en deugdzzaamheid, en helpen ons om een goed voorbeeld te zijn. Op die manier kunnen we als heiligen der laatste dagen aan een goed leven bouwen.

In de tijd van Joseph Smith vroegen de leden van de kerk zich af hoe permanent hun huis gebouwd moest worden. Ze waren al vaak verhuisd. Maar de profeet zei: 'Bouw het alsof u hier voor eeuwig blijft.'

We kunnen allemaal een grote les leren door onze geschiedenis zorgvuldig te bestuderen. Het succes van onze kerk is toe te schrijven aan ons geloof in God, de geïnspireerde leiding die we krijgen van sterke en toegewijde leiders, nooit de gemakkelijke uitweg kiezen, en Jezus en zijn goddelijke leringen consequent als middelpunt van ons leven houden.

Als we met en voor onze Heiland aan ons leven bouwen, zullen we er de beste materialen voor gebruiken en zullen we onze beste inzet geven. We zullen dan niet smokkelen met studie, training, ijver of gehoorzaamheid. We zullen geen verkeerde indruk wekken van wat we aan het bouwen zijn en zullen niet proberen om misbruik te maken van onze weldoener die ons die geweldige kans gegeven heeft. We zullen iets moois en stevigs willen bouwen, iets dat het aan ons gegeven vertrouwen waard is.

Wanneer we aan dergelijk leven bouwen, zullen we niet alleen onszelf, maar ook anderen tot zegen zijn. En wanneer ons bouwwerk af is, zal het prachtig zijn. □



'MOZES ROEPT AÁRON TOT DE BEDIENING', VAN HARRY ANDERSON
NA DE EXODUS UIT EGYPTE GEBODD DE HEER DE ISRAËLIETEN EEN TABERNAKEL TE MAKEN, DIE ALS VERPLAATSBARE TEMPEL DIENST ZOU DOEN, NA DE
VOLTTOOIING VAN DE TABERNAKEL WILDE MOZES AÁRON EN ZIJN VIER ZOONS TOT DE TEMPEL BEDIENING, EN MOZES 'GOOT (...) VAN DE ZALFOLIE OP HET
HOOFD VAN AÁRON, EN HIJ ZALFDE HEM OM HEM 'TE HEILIGEN' (ZIE LEVITICUS 8:1-12).



Ondanks de moeilijkheden kan de familie Ferguson uit Noord-Ierland zonder problemen met elkaar communiceren. Zie 'Luister met je hart', blz. 14.

PB MA 9011 DU

90991 120
DUTCH